

Аляксандр Лукашэнка і Дзмітрый Мядзведзеў у тэлефоннай размове абмеркавалі парадкі дня пасяджэння ЕўрАзЭС, АДКБ і ВДС

Па ініцыятыве расійскага боку адбылася тэлефонная размова прэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі.

Аляксандр Лукашэнка і Дзмітрый Мядзведзеў абмеркавалі парадкі дня маючых адбыцца пасяджэнняў Міждзяржаўскага кіраўніцтва дзяржаў Еўрапейскага эканамічнага супольніцтва (ЕўрАзЭС) і сесіі Савета калектыўнай бісплэкі Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бісплэцы (АДКБ).

У ходзе гутаркі размова ішла аб кадравых пытаннях у АДКБ, будзе гэтаі арганізацыі, перспектыве стварэння калектыўных сілаў апэратыўнага рэагавання, у прыватнасці, аб моцы іх фарміравання, міжнародным прававым статусе, задачах, умовах функцыянавання.

Кіраўнікі дзяржаў абмеркавалі таксама некаторыя моманты, звязаныя з правядзеннем запланаванага на пачатак лютага пасяджэння Вышэйшага Дзяржаўскага Саюза дзяржаў Беларусі і Расіі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА: «Мужнасць і самаадданасць абаронцаў Ленінграда дастойныя вечнага прызнання чалавецтва»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста накіраваў віншаванне губернатара Санкт-Пецярбурга Валянціне Маціёнка з нагоды гераічнага юбілею — 65-й гадавіны зняцця блокады Ленінграда.

Горад на Неве — сімвал цвёрдасці і нязломнасці чалавечага духу. Бясспрыкладная мужнасць і самаадданасць абаронцаў непакоранага Ленінграда дастойныя вечнага прызнання чалавецтва, лічыць Прэзідэнт.

«У гады суровых выпрабаванняў нашы брацкія народы перамаглі таму, што былі разам. Яны пацвердзілі адвечную мудрасць аб тым, што сіла — у адзінстве. Разам мы здольныя процістаяць любому агресару, любой бядзе», — гаворыцца ў віншаванні.

На думку кіраўніка дзяржавы, сёння, калі міжнародная супольнасць перажывае складаны час канфілікту і крызісу, гэта гучыць асабліва актуальна.

Аляксандр Лукашэнка выказаў усім ветэранам Вялікай Айчыннай вайны шчырыя словы ўдзячнасці за іх бесмяротное подзвіг, пажаданні міру, здароўя і доўгіх гадоў жыцця.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Ва Ўрадзе

На правядзенне пасяўной кампаніі патрабуецца 2,8 трлн рублёў

Сёлета ў краіне неабходна дасяць вытворчасці збожжавых ва ўсіх катэгорыях гаспадарак да 9,4 мільёна тон, паведаміў міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Самён Шапіра на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў Беларусі.

Пад старшынствам прэм'ер-міністра Беларусі Сяргея Сідорскага ўчора былі разгледжаны пытанні падрыхтоўкі да правядзення вясновай пасяўной кампаніі.

Сямён Шапіра праінфармаваў, што сёлета мяркуюцца атрымаць ураджай цукровых буркоў да 4 мільёнаў тон, бульбы — да 9,2 мільёна тон, масла насення рапусу — 880 тысяч тон, агародніны — 2,2 мільёна тон.

Паводле слоў міністра, цяпер завяршаецца фарміраванне структуры пасяўных плошчаў яравых і зернебабовых культур. Іх трэба пасеяць на плошчы 1,2 млн га. Што датычыцца зернебабовых, то, каб менш закуляць бялок за мяжой, вырашана сёлета дасяць пасяўныя плошчы пад іх да 160 тысяч га.

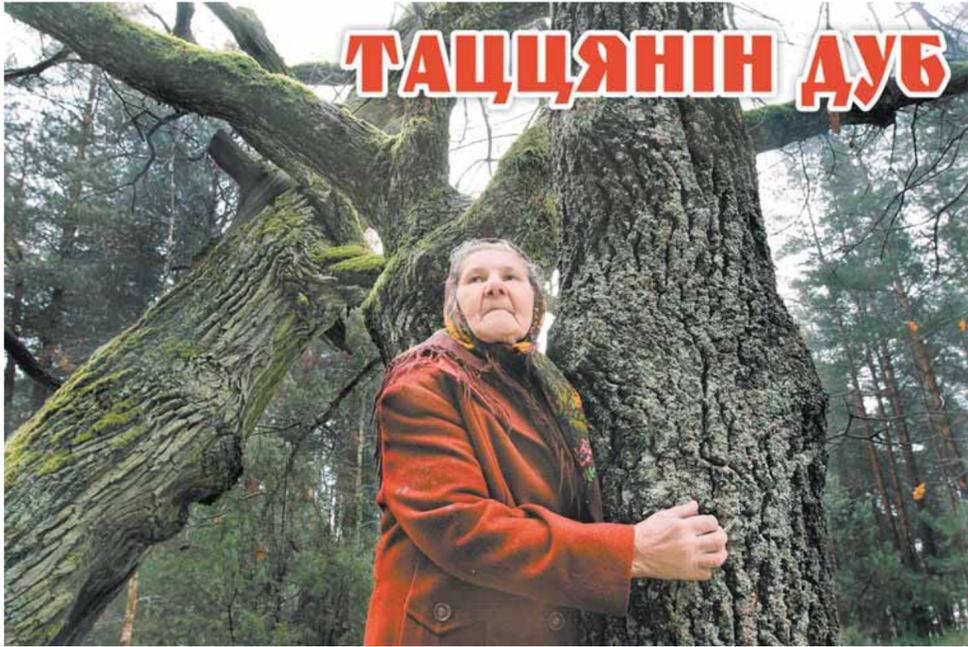
Для правядзення вясновай сяўбы маецца 226 тысяч тон насення яравых збожжавых і зернебабовых культур, што пераважна патрэбна на 10 працэнтаў, бульбы — 228 тысяч тон (больш на 3 працэнты), лёну — 10,6 тысячы тон (больш на 21 працэнт). Страхова фонд збожжавых культур фарміраваны ў аб'ёме 61 тысячы тон, што дазваляе перасеяць у выпадку дрэнных умоў надвор'я больш як 250 тысяч га.

Міністр таксама адзначыў, што на правядзенне вясновай пасяўной кампаніі патрабуецца 2,8 трыльёна рублёў.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ТАЦЦЯНІН ДУБ

Таццяна КРАЎЧУК хоча, каб пра дуб ля колішняга хутара Пеняжкі склаў песню, бо дрэва гэтага вартае. Гісторыю, якую памятае жанчына, пераказваюць цяпер многія жыхары Пружанскага раёна.

Вайна на хутар прыйшла роўна праз тры дзень ад яе пачатку — у нядзелю 29 чэрвеня, хоць ад Брэста і сотні кіламетраў не будзе. Нямецкія захопнікі рухаліся на мястэчкіх і аўтамабільных пужанскага кірунку.

«У 1959 годзе ўбачылі на чорным дубе першую лістоту, — узгадвае Таццяна Мікітайна. — Колькі радасці было, што наш дубок ажыў!» Але ў 1980-м (Таццяна Краўчук памятае гэта дакладна) дрэва зноў перастала зелянець і прастаяла ў засохлым стане дзевяць з дзясятка гадоў.

Жыццё Таццяны Мікітайны Краўчук прайшло ў працы і клопатах пра дзяцей. Не проста маці — сапраўдныя гераіні: выгадала 8 дзяцей, дачкалася 16 унукаў і 10 праўнукаў.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Пружанскі раён.

Саюзнае пытанне

На пасяджэнні Савета Міністраў Саюза дзяржавы, якое адбудзецца 30 студзеня ў Маскве, будзе абмеркаваныя актуальныя аспекты двухбаковага супрацоўніцтва.

У прыватнасці, плануецца разгледзець пытанне аб вынасе з 1 студзеня 2010 года ветэрынарнага, мытнага і транспартнага кантролю на знешняй межы Саюзнай дзяржавы.

Больш за 180 арганізацый Прынеманскага краю маюць міжнародныя сертыфікацыйныя сістэмы якасці, сертыфікацыя 70 працэнтаў прадукцыі, прычым 18 працэнтаў — гэта прадукцыя новага.

Зоя ВАРАНЦОВА.

Антыкрызіснае эканоміка

МАЛА ПРАДУКЦЫЮ ВЫРАБІЦЬ — ТРЭБА ЯЕ ГРАМАТНА ПРАДАЦЬ

На складах прамысловых арганізацый Гродзеншчыны сёння ляжаць запасы гатовай прадукцыі на паўтрыльёна рублёў. Гэта амаль 70 працэнтаў месячнай вытворчасці — на 10 працэнтаў больш, чым у пачатку мінулага года.

Уладзімір Саўчанка паведаміў пра сваю сустрэчу з прэфектам Паўночна-Заходняй адміністрацыйнай акругі Масквы Віктарам Казловым.

Універсальных рэцэптаў, як арганізаваць збыт прадукцыі, няма, у кожнага прадпрыемства сваё спецыфіка. Але неабходна заўважыць усё рынакі, актывізаваць работу маркетынговых службаў.

«Паводле нашых прагнозаў, у канцы гэтага года — у пачатку 2010-га мы будзем рэальна адчуваць элементы, звязаныя з пазітыўнымі тэндэнцыямі ў развіцці. Па некаторых галінах, мы спадзяемся, што ўжо ў сярэдзіне гэтага года мы ўбачым святло ў канцы тунэля», — заявіў Пуцін.

«Паводле нашых прагнозаў, у канцы гэтага года — у пачатку 2010-га мы будзем рэальна адчуваць элементы, звязаныя з пазітыўнымі тэндэнцыямі ў развіцці. Па некаторых галінах, мы спадзяемся, што ўжо ў сярэдзіне гэтага года мы ўбачым святло ў канцы тунэля», — заявіў Пуцін.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ПУЦІН: ВЫХАД РАСІІ З КРЫЗЫС ПАЧНЕЦА НАПРЫКАНЦЫ 2009 ГОДА

Выхад расійскай эканомікі з крызісу пачнецца напрыканцы 2009 — пачатку 2010 года, заявіў прэм'ер-міністр РФ Уладзімір Пуцін у інтэрв'ю агенцтву Bloomberg.

«Паводле нашых прагнозаў, у канцы гэтага года — у пачатку 2010-га мы будзем рэальна адчуваць элементы, звязаныя з пазітыўнымі тэндэнцыямі ў развіцці. Па некаторых галінах, мы спадзяемся, што ўжо ў сярэдзіне гэтага года мы ўбачым святло ў канцы тунэля», — заявіў Пуцін.

НА ГРАШАХ ПАЎДНЁВАЙ КАРЭІ ўпершыню надрукуюць ВЫІВАЖ ЖАНЧЫНЫ

У Паўднёвай Карэі будзе ўведзена ў абарачэнне новая купюра вартасцю 50 тысяч вон, на якой упершыню ў гісторыі краіны будзе надрукавана выява жанчыны.

Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт узяў самаадвод

Як паведаміў учора кіраўнік прэс-службы Маскоўскай патрыярхіі, святар Уладзімір Вігіянскі, Мітрапаліт Філарэт па прасіце кандыдатаў на пасадку патрыярха падчас пасяджэнняў Памеснага сабора Рускай Праваслаўнай Царквы.

У ВЯЛІКАБРЫТАНІ РЭКОРДНА ЗНІЗІЛІСЯ ПРАДАЖЫ ПІВА

Брытанская асацыяцыя вытворцаў піва і паліграфічная публікацыя паказалі, што продажы піва ў Вялікабрытаніі знізіліся на 8,3 працэнта — з 26,7 мільёна пінт у дзень да 24,5 мільёна, асабліва рэзка паменшыліся продажы ў пабах — на 9,9 працэнта.

ГЛАБАЛЬНЫЯ ЗМЭНЫ КЛІМАТУ ўжо не спыніць

Наступныя глабальныя кліматычныя змены на планеце сталі незваротнымі — да такой ашаламляльнай вышыні прыйшлі амерыканскія навукоўцы па выніках даследавання, праведзенага па замове міністэрства энергетыкі ЗША.

Мінскай гарадской Цэнтр недвжымасці

УП «Мінскай гарадской Цэнтр недвжымасці» ІНФОРМУЕ УВІДЗЕНЫМ А ПРОВЕДЕННІ 29 ЯНВАРЯ 2009 ГОДА ОТКРЫТОГО АУКЦІОНА ПР АПРОДАЖЕ ОБРАЩЕНОГО В ДОХОД ГОСУДАРСТВА ПОМЕЩЕНИЯ НЕУСТАНОВЛЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ (ХОЛОДИЛЬНАЯ СТАНЦИЯ), РАСПОЛОЖЕННОГО ПО АДРЕСУ: г. Минск, ул. Маяковская, 176 (газета «Звязда» от 30.12.2008 г.)

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

НЕАБГРУНТАВАНЫЯ ЦЭННІКІ

Дзве трэці правераных гандлёвых аб'ектаў у Магілёўскай вобласці завясілі цаны на тавары. У «групе рызык» — рыба, цытрусавыя, яблыкі, канцэлярыя тавары.

Напрыклад, за кілаграм свежамарожанай рыбы прасілі на 1000 рублёў больш, чым трэба. На 700-750 рублёў неапрацавана папаражкі цытрусавыя.

Правералі не толькі харчовыя крамы. Выяўлена, што на школьнай і канцэлярыя тавары гандлёвая надбавка дасягала 80% замест належаных 25-30%.

Спецыялісты правералі ў асноўным прыватныя гандаль у гарадах і раённых цэнтрах. Там, дзе знойдзены парашункі, цэны адкруцілі назад.

Мы склалі каля 40 пратаколаў аб парашунках і перадалі іх у гаспадарчы суд, — паведаміў намеснік начальніка ўпраўлення цэнавай палітыкі Вячаслаў Пікус. — Да несумленных гандляроў могуць прад'явіць розныя санкцыі: ад папярэджання да пазбаўлення ліцэнзіі.

Прамежковы рызынт — штраф да 40 базавых велічын. Пры паўторным парашунку — да 80. Базавая велічыня сёння складае 35 тысяч рублёў, таму за неабгрунтавана завышэння цэны можна атрымаць значнае грашовае спаганне.

Ілона ІВАНОВА.

БІЛЕТЫ ў РАСІЮ І ВА ўКРАЌНУ ПАТАННЕЛІ

Беларуская чыгунка знізіла кошт праезду ў вагонах СВ у накірунку Расійскай Федэрацыі і Украіны.

Зроблена гэта было ў мэтах захавання канкурэнтаздольнасці пасажырскіх пераважак зямой. Так, з 20 студзеня па 1 мая кошт праезду (у параўнанні з коштам па стане на 1 снежня мінулага года) фірмовымі цягнікмі фарміравання Беларускай чыгуначнай арганізацыі ў сярэднім на 17-27 працэнтаў — у залежнасці ад маршруту руху. І з 1 лютага па 1 мая — у простых цягніках беларускага фарміравання — у сярэднім на 6-14 працэнтаў у залежнасці ад маршруту руху.

Сяргей РАСОЛКА.

БЕЛАРУСКІЯ БАРЦЫ ЗАВАЯВАЛІ ЧАТЫРЫ МЕДАЛІ

Барцы грэка-рымскага стылю ў мінулыя выхадныя аспрэчылі ўзнагароды турніру Вехі Эмрэ. Першы старт з серыі «Залаты Гран-пры» адбыўся ў Стамбуле. На п'едэстале заняліся чатыры беларусы.

Алег Міхалюк у вагавай катэгорыі да 74 кг заняў трыцця месца. У вагавай катэгорыі да 84 кг наш Андрэй Бараноўскі дайшоў да фіналу, аднак спыніўся за крок да першай прыступкі і атрымаў сярэбра. Затое Цімафей Дзейнічэнка ў катэгорыі да 96 кг стаў уладальнікам залатога медалю; у вырашальнай схватцы ён быў мацнейшы за турка Чэнка Ілзма. Яшчэ адзін медалёў даваў у скарбонку беларускай зборнай Іосіф Чугашвілі, які заваяваў у катэгорыі 120 кг бронзу.

БЕЛТА.

ЦЫГАРАТЫ, ВІСКІ, ГАРЛЭКА...

Буйную партыю «левай» тютюнавай і алкагольнай прадукцыі на агульную суму 12 мільярд 370 тысяч рублёў выявілі супрацоўнікі міліцыі ў адным з гродзенскіх гаражоў.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў аддзяленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкама, практычна ўвесь тавар не быў маркіраваны беларускімі акцызнымі маркамі. Праўда, сродок кантрафакту былі і цыгареты айчынай вытворчасці — без дакументаў, якіх 6 пацвердзілі легальнасць іх наяўнасць. Што абавязкова, калі фізічная асоба захоўвае больш за тысячу штук тютюнавых вырабаў. Астатняя частка нелегальнай партыі, на думку апэратыўнікаў, была ўвезена з тэрыторыі Украіны — віскі і гарлэка элітных марак.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

31 кастрычніка мінула года рэктарам вядучай вышэйшай навукальнай установы краіны, Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, прызначаны таленавіты вучоны, работы якога добра вядомыя ў бліжэй і далёкіх замежжы, — Сяргей Абламейка. Доктар тэхнічных навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі... Прынамсі, заслужаны аднак у Сяргея Уладзіміравіча шмат — мала што можа пахваліцца гэтакім жа ганаровым багажом, калі за плячамі ўсяго 52 гады.

На працягу трох дзесяцігоддзяў Сяргей Абламейка працаваў у Аб'яднаным інстытуце праблем інфарматыкі НАНБ (копііны інстытут тэхнічнай кібернетыкі), апошняй шэсць гадоў — генеральным дырэктарам. Ён першы віцэ-прэзідэнт Міжнароднай асацыяцыі па распазнаванні вобразаў (IAPR), намеснік старшыні Нацыянальнага Савета па космасе Рэспублікі Беларусь...

Аўтар некалькіх соцен навуковых работ, у тым ліку 11 манаграфій — з іх 3 выдадзены ў ЗША, Англіі, Польшчы. Пад яго кіраўніцтвам абаронены 9 кандыдацкіх і 2 доктарскія дысертацыі...

— Сяргей Уладзіміравіч, вы вучоны з імем. Ці плануецца сумашчае рэктарскую працу з навукавай? — Вучоны ніколі не спыніць сваю навуковую дзейнасць, таму што гэта — неадрыўная частка жыцця. Я плануіу і ў далейшым займацца даследаваннямі. На працягу больш як шасці гадоў, будучы дырэктарам інстытута, працягваў па сумашчальніцтве выкладаць у БДУ — хоць таксама было складана... Іншая справа — што на кожнай новай адміністрацыйнай прыступцы часу для навуковай дзейнасці становіцца ўсё менш. Есць аспіранты, вучні, у мяне засталася лабараторыя ў Акадэміі навук... Шмат часу ідзе на работу з аспірантамі. Ты папраўляеш іх у рукапі-

— Вы вельмі рана абаранілі доктарскую дысертацыю — у 34 гады. Такі малады доктар навукаў... Мабыць, ужо ў школе былі пай-хлупчыкам, у БДУ — узорным студэнтам: увес у падручніках, у сучальнай вучобе? — Не-не-не! Я закончыў звычайную сярэднюю школу ў г.п. Воранава.

— 3 медалі? — Не. Праўда, у атэстце ўсе «пяцёркі» — а медалёў не атрымаў, бо ў 9-м класе былі «чацвёркі» па мовах. У школе вучыўся хоць і добра, але дысцыпліну парашуў: сабрны, жыццё бурнае... Я не быў пай-хлупчыкам.

(Заканчэнне на 5-й стар.)

Table with exchange rates for USD, UAH, BYR, EUR, and Ukrainian hryvnia.

Table with exchange rates for USD, UAH, BYR, EUR, and Ukrainian hryvnia.

Table with exchange rates for USD, UAH, BYR, EUR, and Ukrainian hryvnia.

Table with exchange rates for USD, UAH, BYR, EUR, and Ukrainian hryvnia.

Table with exchange rates for USD, UAH, BYR, EUR, and Ukrainian hryvnia.

На падтрымку сельгасвытворцаў Беларусі ў 2009 годзе плануецца накіраваць амаль Вр2,5 трлн

На падтрымку сельгасвытворцаў Беларусі ў 2009 годзе плануецца накіраваць амаль Вр2,5 трлн, што на 22 працэнты больш, чым прадугледжана на гэты год Дзяржаўнай праграмай адраджэння і развіцця вёскі. Адаведны указ № 54 «Аб выкарыстанні ў 2009 годзе сродкаў рэспубліканскага фонду падтрымкі вытворцаў сельгасгаспадарчай прадукцыі, прадуктаў харчавання і аграрнай навуцы» падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэвіч.

На фінансаванне рэгіянальных мерапрыемстваў накіроўваецца 90 працэнтаў сродкаў фонду, 10 працэнтаў выдзяляецца Міністэрствам харчару для фінансавання мерапрыемстваў агульнарэспубліканскага значэння.

Сродкі фонду паміж рэгіёнамі размеркаваны прапарцыянальна аб'ёмам вырабленай валавой прадукцыі і наўнясці сельгасгаспадарчых угоддзяў з улікам кадастравай ацэнкі гэтых зямель.

У 2009 годзе ў прыярытэтным парадку будзе ажыццяўляцца фінансаванне вытворчых праектаў дзяржпраграмы, накіраваных на павышэнне эфектыўнасці работ АПК краіны.

Найбольшы сумы сродкаў накіроўваюцца на развіццё раслінаводства (Вр824,3 млрд) і павышэнне фінансвай устойлівасці сельскай гаспадаркі (Вр1,378 трлн).

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі.

Стымуляванне прамысловай вытворчасці ў Беларусі праз падатковыя льготы ў 2009 годзе будзе прадоўжана

У 2009 годзе ў Беларусі будзе прадоўжана ўстаноўленая кіраўніком дзяржавы практыка падатковай падтрымкі вытворцаў, якія працуюць паспяхова. Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэвіч падпісаў указ № 48 «Аб стымуляванні ў 2009 годзе развіцця прамысловай вытворчасці».

У адпаведнасці з дакументам шэраг прамысловых прадпрыемстваў вызваляюцца ад пералічэння ў бюджэт сумы перавышэння падаткаў і збору, што падлягае выплаце ў адпаведны перыяд 2009 года, ў параўнанні з сумай падаткаў за аналагічны перыяд 2008 года. Пры гэтым рэзультат, што ўтвараецца, характэрны для адпаведнасці са змяненнем падатковага эканамічнага каэфіцыента, які ўлічвае прагностычны індэкс ценяў вытворцаў прамысловай прадукцыі на гэты год і ўстаноўленае індывідуальнае заданне па росту аб'ёму вытворчасці прадукцыі.

Сродкі ў памеры 15 працэнтаў, што вызваляюцца такім чынам, накіроўваюцца ў бюджэтны абласці і Мінска па месцы пастановаў гэтых арганізацый на ўлік у падатковых органах, а ў памеры 85 працэнтаў застаюцца ў распараджэнні прадпрыемстваў і накіроўваюцца на мадэрнізацыю, тэхнічнае перааснашчэнне вытворчасці, укараненне новых тэхналогій і павышэнне якасці прадукцыі.

Аналіз вынікаў дзеяння аналагічнага ўказа ў 2008 годзе паказаў, што прадугледжаны ў ім механізм стымулявання вельмі пазітыўна адбіўся на тэмпах росту прамысловай вытворчасці. 35 арганізацый, якія выкарысталі такое права ў студзені—кастрычніку 2008 года, забяспечылі прырост вытворчасці прадукцыі (звыш даведзеных заданняў) на Вр436,5 млрд (або на 20,5 працэнтаў) у супаставіх ценях у параўнанні з адпаведным перыядам 2007 года. Сума вызваленых сродкаў складала Вр58,8 млрд, з іх Вр50,3 млрд накіраваны на мадэрнізацыю і тэхнічнае пераўзбраенне вытворчасці.

Важны момант: рэалізацыя ўказа не прывяла пры гэтым да змяншэння даходаў бюджэту. У бюджэты рознага ўзроўню арганізацый пералічаны ўсе належныя падаткі з даведзеных заданнямі аб'ёму вытворчасці.

Паводле разлікаў Мініканомікі, рэалізацыя механізму стымулявання развіцця прамысловай вытворчасці толькі ў студзені—кастрычніку 2008 года дала магчымасць забяспечыць дадатковыя бюджэты наступленні ад атрыманых звыш устаноўленым заданнем аб'ёмаў вытворчасці ў памеры Вр17 млрд.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі.

Сакратарыят Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусі выказвае глыбокае спачуванне рэдактару адрэзла мясцовага самакіравання газеты «Звязда» Карпенка Наталлі Уладзіміраўне ў сувязі з напатаквымі яе вялікім горам — смерцю МАЦІ.

ЦЯЖКІ ЭКСПАРТ

СИТУАЦЫЯ НАПРУЖАНАЯ, АЛЕ...

Самае стабільнае прадпрыемства ў Баранавічах на сёння — гэты станкабудавальны завод ААТ «Атлант». Прадпрыемства, якое для ішчых вытворцаў можа служыць як маяк.

Якая сітуацыя цяпер на станкабудавальным, расказаў кіраўнік прадпрыемства Уладзімір РАШЧЭКА.

— Рынак у нас аб'ёмны і мы ім не можам кіраваць, бо наша прадукцыя адраўляецца ў 10—15 краін, і многае залежыць ад таго, якая эканамічная сітуацыя там. Калі прадукцыя экспартарыентаваная, то праблема добра вядомая. Што будзе далей, цяжка сказаць. Сітуацыя напружаная, той і больш згубіць. Але і пакаціць пакрыўджаных без акрайча хлеба не выходзіць. З крызісу, а гэта не мой скажана, выйдзі самія моцныя, і ў іх будзе добрая перспектыва. А ўвогуле неўзабаве надзеяе вясня. Выжывем!

Па студзені цяжка праводзіць аналіз работы прадпрыемстваў, бо месяц яшчэ не скончыўся, ды і многія прадпрыемствы не працавалі да 10 студзеня. Ва ўтварэнні эканоміі і рынковых адносін гарычканамі павадамі, што гэта найперш было звязана з тым, што большасць прадпрыемстваў горада звыкла на рынках Расіі, а там да дзясятага сьвятаўка.

«ПРАЦАВАЦЬ НА НАШАЙ ПТУШКАФАБРЫЦЫ ПРЭСТЫЖНА І Ў КРЫЗІС»

— Безумоўна, сусветны фінансавы крызіс не можа не адбіцца і на дзейнасці канкрэтна нашага прадпрыемства, што дзейнічае ў Віцебскім раёне. У прыватнасці, прыкладна на 20 працэнтаў падаражэлі імпартажныя кампаненты, неабходныя для вытворчай дзейнасці фабрыкі. А гэта — і бялі для кармлення птушкі, і спецыяльны для вырабу каўбас. У сувязі з ростам курсу валют, дзявядзятка больш патраціць беларускіх грошай, каб разлічыцца з банкам за валютныя крыжыты, — гаворыць кіраўнік ААТ «Віцебская бройлерная птушкафабрыка» Ганна ШАРЭЙКА.

У фірмовых крамах гандлёвай маркі «Ганна», дарчы, заўсёды шмат пакупнікоў. А ўвечары і ў выхадныя дні, бывае, выстроіваюцца чары за яйкамі, паўфабрыкатамі і іншай эканамічна чыстай прадукцыяй прадпрыемства. Гандлююць паспяхова і «з колаў» фірмовыя аўтакрамаў. Заўсёды прыемна наведваць утульны кафэ «Ганны», дзе можна правесці вольны час усяй сям'ёй.

Экспарт у Расію складае каля 11 працэнтаў ад усяго, што тут выпускаецца. Летас экспертная выручка складала 4 мільёны долараў. Ужо добра ведаюць прадукцыю гэтай маркі ў Маскве, Санкт-Пецярбургу, Фірмовы гандлёвы дом дзейнічае ў Смаленску.

— Пры гэтым ёсць праблемы ў рэалізацыі ў Расіі прадукцыі, — працягвае Ганна Шарэйка.

ТАХНІКА ЧАСОЎ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ПАКІДАЕ СТАЛІЦУ

На адкрытай пляцоўцы музея Вялікай Айчыннай вайны ўчора праводзіўся дэмантаж экспазіцыі вайсковай тэхнікі часоў Другой сусветнай. Як паведаміў Міхаіл Скарынка, намеснік дырэктара музея, пераезд тэхнікі звязаны з будаўніцтвам на гэтым месцы гасцінчнага комплексу.

— Гэтая тэхніка паедзе ў Станькава, дзе праходзіла старая савецкая мяжа. Там будзе філіял нашага музея, так што з музейнага фонду тэхніка не выключэнная. Па Указе Прэзідэнта Беларусі № 241 ад 9 мая 2008 года тут, на старым месцы, будзе будавана гасцінчыны комплекс, і таму ёсць такое паняцце, як зносіныя збудаванні. Пляцоўка ваеннай тэхнікі — гэта ў першую чаргу. Працэс лёс самога музея нічога скажаць не магу: ці будзе ён тут, ці пераедзе на часовае месца. Гэтае пытанне «з барадой» і доўга абмяркоўвалася ў маштабах горада...

Учора на свежым паветры яшчэ сталі тры танкі і самалёт без крылаў. А таксама даме з гарызонтальна пераезду самаходкі. Калі не будзе замінка, то да канца тыдня, па словах Міхаіла Скарынка, тэхніка пераедзе ў Станькава.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Завод станкапрыладаў і завод аўтаматычных ліній апынуліся ў асабліва складаным становішчы, бо ў іх уся прадукцыя звязана на экспарт, і што рабіць з гэтымі прадпрыемствамі, неабходна вырашаць на высокім узроўні.

А ў цэлым па аб'ёмах вытворчасці, у параўнанні з аналагічным перыядам 2008 года, сёлета значны хістанняў не назіраецца. Але, як ужо гаварылася, студзеня, не той месяц, каб рабіць высновы ў цэлым. Самыя буйныя прадпрыемствы Брэстскай эканамічнай зоны ў Брэсце, Баранавічах і Пінску, але ў кожным раёнцы ёсць фірмы, ад работ якіх залежыць эканамічная стабільнасць раёна. Улічваючы, што вялікія плошчы валодкі пакрытыя лесам, не здзіўляе наяўнасць вялікай колькасці фірм, якія займаюцца перапрацоўкай драўніны. З Івацэвічаў, Ганцавічаў, Луніна і іншых раёнаў драўніну адраўляюць на экспарт, і тут унікаюць праблемы, звязаныя з сітуацыяй на рынках за межамі Беларусі, а яны негатыўныя. Знікаюцца аб'ёмы, падае цена, ёсць праблемы юрыдычнага характару.

Але тэа прадпрыемстваў, якія стабільна працавалі раней, усё ж не так цярпяць ад крызісу.

Вось у Ялявічах толькі два галоўныя прадпрыемствы — кансервавы завод і малочны. Заводы працуюць, выконваюць паказчыкі, а апошні на рэспубліканскім конкурсе «Лепшы прадукт года» нават атрымаў тры дыпломы і гран-прі.

Хоць справа тут не ва ўзнагародах, а ва ўменні выжываць у крызісных умовах. Значны працэнт прадукцыі і гэтых прадпрыемстваў ідзе на экспарт.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

СТАНДАРД & POOR'S ПАЦВЕРДЗІЛА СУВЕРЭННЫЯ КРЭДЫТНЫЯ РЭЙТЫНГІ БЕЛАРУСІ

Міжнародная рэйтынгавая кампанія Standard & Poor's пацвердзіла суверэнныя крэдытныя рэйтынгі Рэспублікі Беларусі. Аб гэтым гаворыцца ў паведамленні Standard & Poor's, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Гэта доўгатэрміновы рэйтынг па абавязальствах у замежнай валюце (В+) і доўгатэрміновы рэйтынг па абавязальствах у нацыянальнай валюце (ВВ), а таксама кароткатэрміновы рэйтынгі па абавязальствах у замежнай і нацыянальнай валюце (В). Прагнозы па рэйтынгах застаюцца «Негатыўны».

Ацэнка рызыкі пераводу і канверсіі валюты, якая адлюстروўвае верагоднасць абмежавання дзяржавай доступу да замежнай валюты, неабходнай несурэнным пазычальнікам для абслугоўвання сваёй даўгоў, застаецца на ўзроўні «В+».

«Пацверджэнне рэйтынгаў абумоўлена заключэннем пагаднення на атрыманне крэдыту (праграма stand-by) ў памеры \$2,5 млрд ад Міжнароднага валютнага фонду, — заявіў крэдытны аналтык Standard & Poor's Кай Штукенберг. — Разам са знешнім фінансаваннем з іншых крыніц праграма МВФ садзейнічае вырашэнню найбольш тэрміновых праблем, звязаных з пагаршэннем знешняй ліквіднасці Беларусі, забяспечваючы ліквіднасць, паліяваючы канкурэнцызольнасць эканоміі краіны і скарачаючы ўнутраны попыт».

На думку экспертаў агенцтва, пагаршэнне эканамічнай і фінансавай кан'юнктуры ва ўсім свеце прывяло да пагаршэння ўмоў гандлю краіны, што разам са скарачэннем экспертнага попыту з боку ключавых гандлёвых партнёраў садзейнічала росту дэфіцыту рахунку бягучых аперацый. Разам з тым доступ да міжнародных рынкаў капіталу практычна зведзены на нішто, у той час як міжнародны рэзервы пачалі скарачацца.

Крэдыт МВФ, пацярпіў па якому будучы прадвідзіцца да лета 2010 года, а таксама далейшыя фінансаванне з Расіі (у рамках двухбаковай дамоўленасці) і іншых крыніц павінны забяспечыць падтрымку знешняй ліквіднасці краіны ў каротка- і сярэднетэрміновы перспектыве. Меры і абавязальствы, звязаныя з праграмай МВФ, таксама будучы садзейнічаць умацаванню канкурэнцызольнасці на міжнародным узроўні і зніжэнню ўнутранага попыту, што ў сваю чаргу прывядзе да ўмеранага попыту на імпарце.

Як частку гэтых мераў урад краіны дэвальваваў беларускі рубель на 20 працэнтаў адносна долара ЗША (па стану на 1 студзеня 2009 года). Акрамя таго, урад аддае перавагу дасягненню збалансаванага бюджэту ў 2009 годзе, што запатрабуе значнага скарачэння расходаў. Больш таго, праграма МВФ прадугледжвае скарачэнне прамоў крэдытавання, якое дзякуючы дэпазітам урада ў камерцыйных банках забяспечвала хуткі рост

крэдытавання ў мінулыя гады. Standard & Poor's прагназуе, што як вынік неабходных карэкцый у беларускай эканоміцы і слабага экспертнага попыту ў 2009 годзе эканамічны рост у краіне будзе блізка да нуля (параўнальна з сярэднім ростам амаль 10 працэнтаў у 2004—2008 гадах), у той час як унутраны попыт будзе скарачацца.

Прагнозы «Негатыўны» адлюстروўваюць праблемы, звязаныя з неабходнасцю змянення ў беларускай эканоміцы. Цяпер гарантаваныя знешняе фінансаванне дае пэўныя магчымасці для пачатку рэструктурызацы эканоміі. Тым не менш гэты будзе можа зменшыцца, калі знешні попыт з боку ключавых гандлёвых партнёраў будзе знікаць больш хутка, чым чакалася, або калі цені на расійскі газ, якія ўмерана выраслі ў 2009 годзе, рэзка павялічыцца ў 2010 годзе.

«Няздольнасць скараціць дэфіцыт па рахунку бягучых аперацый і стагнацыя ўзроўню рэзерваў, нягледзячы на значны прыток фінансавання, могуць прывесці да паніжэння рэйтынгаў, — падкрэсліў Кай Штукенберг. — І, наадварот, значны рост міжнародных рэзерваў і ў той жа час меры па умацаванні знешняй канкурэнцызольнасці, а таксама скарачэнне залежнасці беларускай эканоміі ад імпарту будучы неабходнымі ўмовамі перагляду прагнозу па рэйтынгах зноў на «Стабільны»».

БЕЛТА.

ДЫЯЛОГ ПА ЛІНІІ БЕЛАРУСЬ-ЕС ...І БАБУЛІН САМАВАР

У Брэслі па запрашэнні чэшскага старшынства ў Еўрасаюзе праходзіць візіт міністра замежных спраў Беларусі Сяргея Мартынава, куды ён прыбыў для сустрэчы з «тройкай» ЕС на ўзроўні міністраў замежных спраў.

Як паведаміла прэс-служба МЗС, у сустрэчы ўдзельнічалі кіраўнікі знешнепалітычных ведамстваў Чэхіі, Швецыі, высокапаступленага прадстаўніцтва Еўрапейскай Камісіі і Генеральнага сакратарыята Савета ЕС. Мота сустрэчы — абмеркаванне стану і перспектывы развіцця дыялога па лініі Беларусі-ЕС.

Сяргей Мартынаў па выніках сустрэчы з «тройкай» адзначыў, што былі абмеркаваныя пытанні эканамічнага і энергетычнага супрацоўніцтва. Значнага ўвагі была нададзена праграме «Усходняе партнёрства». Міністр выказаў пазітыўнае стаўленне беларускага боку да ідэі і канцэпцыі «Усходняе партнёрства». Ён таксама даў пазітыўную ацэнку дакументам у яго іцерапішнім выглядзе, выказаў надзею, што пры канчатковым узгадненні дакументаў будзе ўтрымліваць неабходныя палажэнні для забяспечвання роўнага шматбаковага ўдзелу дзяржаў у рэалізацыі гэтай праграмы.

Леанід ТУГАРЫН.

Абзац

■ Спуюнілася 90 гадоў з дня нараджэння Мікалая Альшэўскага, удзельніка вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны, Героя Савецкага Саюза. Быў камандзірам танка, загінуў у бою ў 1944 г. Яго імям названа вуліца ў Мінску

■ У Салігорску ў гаражы ў аўтамабілі «Форд» знойдзены трупы мужчыны і жанчыны 1957 і 1985 гадоў нараджэння. Паводле папярэдняй версіі, яны загінулі ў выніку атручэння чадным газам. Гараж і аўтамабіль належаць аднаму з загінулых. Як папярэджаюць медыкі, смерць ад канцэнтраванага чаднага газу можа наступіць на працягу 10 хвілін.

■ У тэрапеўтычным аддзяленні Хойніцкай раённай бальніцы невядомы скаў пераносны электракардыграф. Новае абсталяванне, коштам каля Вр3,5 млн, паступіла сюды нядаўна. ЭК знаходзіўся ў працэдурным кабінэце тэрапіі, які ў працоўны час практычна не зачыняўся. Па версіі праваахоўнікаў, зламыснік мог прыняць апарат на ноўтбук, бо яны маюць знешняе падабенства. Прадзец гэтае медабсталяванне або выкарыстоўваць дома практычна немагчыма. У збудаванна крмынальнай справа.

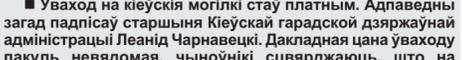
■ Брэсцкія мытнікі спынілі ў пункце мытнага афармлення «Брэст-Цэнтральны» спробу вывазу за межы краіны буйной сумы незадэклараванай валюты. Схаваныя 127550 еўра мытнікі выявілі ў падушцы аднаго з купцаў цяжніка № 11 Масква — Варшава. Пры праверцы высветлілася, што грошы належаць грамадзянін Расіі. У мытну дэкларацыю гэтую суму жанчына не ўнесла, паведаміўшы толькі аб правозе 300 еўра. Незадэклараваная валюта фіскалізаваў, справа перададзена ў суд. Як папярэджаюць на мытні, фізічная асоба можа вывезці за мяжу без пісьмовага дэкларацыянага замежную валюту ў суме, эквівалентнай \$3 тыс.

■ Супрацоўнікі міліцыі затрымалі ў лесе пад Ратамкай (Мінскі раён) 6 грамадзян В'етнама, якія нелегальна спрабавалі трапіць з Масквы праз Беларусь у краіны Еўрасаюза. Яны правалі ў лесе без дакументаў 3 дні і былі затрыманымі міліцыяй. Як мяркуюць праваахоўнікі, асобы, якія займаюцца нелегальнай перапрацоўкай людзей у Еўропу, прывезлі в'етнамцаў у лес і сказалі, што яны знаходзяцца ў адной з краін Еўрасаюза. Такія выпадкі здараліся неаднаразова. За тroe сутак, пакуль ішаземцы блукалі па лесе, яны змерлі і прагаладаліся, у аддзяленні міліцыі прагна влі батон і пілі гарачую гарбаты. Падрабязнасці высвятляюцца.

■ Адразу вострым блізнятка нарадзіла жыхарка Паўднёвай Каліфорніі — шасці хлопчыкаў і дзве дзяўчынкі. Гэта другі выпадак у свеце. Вага нованароджаных складала ад 820 г да паўтара кілаграма. Як паведамілі ўрачы клінікі, выпадак сапраўды ўнікальны — усе малыя адчуваюць сябе нармальна: пры родах спраўна крычалі і актыўна рухалі ножкамі.

■ Каля узбярэжжа Гаіаны шукальнікі скарбаў выявілі карабель з золатам, плацінай і алмазай, пацоплены нямецкай падлодкай ў гады Другой сусветнай вайны. На борце знаходзіцца каштоўнасці агульным коштам 2,6 мільярда фунтаў стэрлінгаў. Калі гэтыя скарбы рэальныя, то знаходка — самая буйная ў гіравым вылічэнні ў гісторыі шукальнікаў затанулых скарбаў. Карабель ляжыць на глыбінні прыкладна 250 м. Транспарт з каштоўным грузам выйшаў з аднаго з эўрапейскіх портаў і трымаў курс на ЗША. Каштоўнасці прызначаліся для дастаўкі ў Нью-Ёрк і далей у казну ЗША ў якасці аплаты ленд-лізу. Судна было пацопленае ў чэрвені 1942 г. Чакаецца, што правы на груз пад являць некалькі бакоў.

■ Уваход на кіеўскай могілкі стаў платным. Адаведны загад падпісаў старшыня Кіеўскай гарадской дзяржаўнай адміністрацыі Леанід Чарнавецкі. Дакладна цана уваходу пакуль невядомая, чыноўнікі свярджваюць, што на розных могілках яна будзе неаднолькавая. Раней мэр Кіева неаднаразова заўважыў, што ў сферы рытуальных паслуг працітае хабарніцтва, таму і неабходна вызначыць тарыфы на ўсё, у тым ліку і на уваход.

■ 1,5 млн. літаў патрабуе ў якасці кампенсацыі за свае 13-гадовыя пакуты жыхарка Каўнаса, у жывяце якой апынуўся хірургічны інструмент, што па форме нагадвае падашву. Гэта і стала прычынай невыносных боляў, якія 13 гадоў мучылі 49-гадовую бухгалтарку. Увесь гэты час жанчына не магла павярнуцца на працы бок. У красавіку мінулага года рэнтген паказаў, што ў яе жываце знаходзіцца інашродны прадмет. У ходзе аперацыі высветлілася, што нармальнаму жыццю пацыенткі перашкаджала 28-сантыметровая лапатка, якая выкарыстоўваецца пры шыўцы сценак жывата. Яе вага — 276 грамаў! Эксперт Інстытута судовай экспертызы лічыць, што інструмент пакінуў у целе пацыенткі хірургі ў 1995 годзе падчас аперацыі па выдаленні жоўцевага пухіра.

Поўны абзац

■ У брытанскім горадзе Еавіль мужчына апынуўся заціснутым пад каналай на 60 гады. Аднадне, да чаго ён мог дацягнуцца за гэты час — бутэлка віскі. Чалавек жыў адзін, да ўсяго меў праблемы з пазваночнікам. Падчас адключэння электрычнасці ён спатыкнуўся, пералезў цераз каналу, якая ўпала на яго. У выніку мужчына апынуўся ў пацсты. У чаканні дапамогі ён праляжаў 60 гадын — да тэлефона было немагчыма дацягнуцца. Увесь гэты час ён праваў без вады і ежы, толькі рабіў час ад часу невялікія глыткі віскі з бутэлькі, якая ўпала побач. Нарэшце ў акне ён убачыў уніка суседа, які і выклікаў медыкаў. Тэа адвеклі пацярпела ў лякарню, дзе ён праваў 5 дзён.

■ Побач з саксонскім гарадком Лімбах-Оберфромма 23-гадовы вадзіцель «Шкоды Актаві» не справіўся з кіраваннем, вылецеў з трасы і, праляцячы па паветры 35 метраў, урэзаўся ў дах мясцовай царквы. Прычынай стала шматразовае перавышэнне хуткасці. Страціўшы кантроль над аўтамабілем на павароце, вадзіцель прабыў агароджы і з'ехаў на травяны схіл, які паслужыў сваёму роду трамплінам. Машына ўляцела на вышыню каля сямі метраў. Сама царква, у даху якой засела машына, знаходзілася крыху ніжэй за ўзровень шашы. Вадзіцеля дасталі з машыны і адправілі ў лякарню, у яго сур'езныя пашкоджанні. Пастар царквы са сваёй боку заявіў: той факт, што чалавек пасля такой аварыі наогул застаўся жывы, з'яўляецца цудам Божым.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Крызіс — трамплін для актыўных

Больш за 8 млн долараў мяркуе інвеставаць сёлета ў свае праекты на тэрыторыі Беларусі міжнародны холдынг «Кампанія Вітрум», штаб-кватэра якога знаходзіцца ў Рызе. У чора гэты холдынг аб'явіў аб акрыці свайго прадстаўніцтва ў нашай краіне.

— Нягледзячы на размовы аб сусветным фінансавым і эканамічным крызісе, мы вырашылі не згортаць сваю праграму развіцця ў Беларусі, а пашырыць яе, таму што бачым тут вялікі патэнцыял для супрацоўніцтва з беларускімі кампаніямі, — сказаў у гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» камершышны дырэктар кампаніі «Вітрум» Рычардас Качынаўскас. — Сёлета плануем адкрыць свае філіялы ва ўсіх абласных цэнтрах Беларусі і стварыць новыя працоўныя месцы як у межах сваёй кампаніі — каля 50, так і ў выніку адкрыцця новых аб'ектаў у нашых беларускіх партнёраў — каля 600.

Сфера дзелавых інтарэсаў гэтага міжнароднага холдынга, які працуе на еўрапейскім рынку з 1993 года, вельмі шырокая — ад невялікіх крамаў да гіпермаркетаў, рэстаранаў і... лабараторый медыцынскіх устаноў. У Беларусі ён ужо паспеў сказаць сваё важнае слова ў запуску сеткі фірмовых крамаў «Мілавіца» і гіпермаркета «Дыёніс» у Наваполашчу.

Барыс ЗАЛЕСКИ.

ЭКСПЕРТНУЮ СУПОЛКУ ЗАХАДУ ЗНОЎ ЦІКАВІЦЬ БЕЛАРУСЬ

У снежні 2008 г. Economist Intelligence Unit (EIU) — сусветна вядомая брытанская кампанія, якая забяспечвае найважнейшы дзелавы інфармацыйны кіраўнікоў найбольшага звыяна многіх дзяржаў, — быў апублікаваны даклад па Беларусі. Доклад склаўся дзяржа з прагнознай часткі, апісання эканамічнай і палітычнай структуры рэспублікі і дайджэста публікацый The Economist, што датычацца Беларусі, за апошні квартал 2008 г. Статыстычныя звесткі ў справядзачым падаюцца па стане на кастрычнік 2008 г. на наступных крыніцах: МВФ, «Міжнародная фінансавая статыстыка», Міністэрства статыстыкі і аналізу, Нацыянальны банк, Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусі, уласныя разлікі EIU.

Асноўная вывава прагнознай часткі даклада EIU гучыць наступным чынам: нягледзячы на тое, што замаруджванне эканамічнага росту і рост ценяў на энэрга-насыбіты ўзмацняюць ціск на адміністрацыю, Прэзідэнт Аляксандр Лукашэвіч захаввае кантроль на палітычнай сцэне. Аўтары тэматы брытанскіх аналітычных цэнтраў, такім чынам, пацвярджае рэалістычнасць мэты, якая стаіць сёння перад беларускімі кіраўніцтвам, — нахінуць галаву выхад з эканамічнага крызісу з мінімальнымі сацыяльна-палітычнымі стратамі.

ДАСТАТКОВА ТОЛЬКІ СЛОВА...

Піша вам дачка жыхара вёскі Ліпаўкі Ушацкага раёна Сямёна Дзмітрыевіча Хвасціёнкі, які нядаўна вымушаны быў звартацца па дапамогу ў сваю родную «Звязду», якую вылісвае ўжо шмат гадоў.

У «Местном самоуправлении» быў надрукаваны артыкул «Літар па-за стандартам», дзе праблему, якую агучыў мой бацька, пракаментавала старшыня Сарочынскага сельскага Савета Людміла Яўгенаўна Птушко. Прачытаўшы артыкул, я вырашыла зноў напісаць у газету. Ведаю, што ад гэтага нічога не зменіцца. З'явіцца тое вучнёвае асвятленне ці не, людзі жывіць і будуць жыць далей. Але мне вельмі хацелася б, каб мой ліст надрукавалі.

Мы ўсе дарослыя людзі і ведаем, што няма сёння такой магчымасці — забяспечыць кожны вясковы дом вулічным асвятленнем, што ў гэтым пытанні павінен захоўвацца строгі парадок і ніякай «мясцовай самадзейнасці» тут не месца. Але, ва ўсялякім разе, размясціць святэйнікі ў Ліпаўках можна было некалькі разоў больш рацыянальна.

Людміла Птушко адказвае, што ў кожнай вёсцы ўлада павіна забяспечыць асвятленне ў месцах узезду і выезду. Але чамусьці атрымалася, што першы літар аказаўся ў двары дома (цяпер ужо дачы).

Другі таксама з'явіўся не на выезде з вёскі. Трэці літар замацавалі на апоры непадалёк ад вясковых могілак, бо «рана цяжэй і для людзей назручна іх наведваць».

Не ведаю, як у каго, а ў мяне гэты аргумент выклікае недавер. Мае родныя таксама пахаваныя на гэтых могілках, але мне ніколі не прыходзіла ў галаву хадзіць туды ўвечары...

Паводле слоў Людмілы Птушко, мой бацька жадаў асвятліць менавіта свой уласны падворак. Але якраз наш уласны падворак асветлены, а вось як быць астатнім людзям, якія ходзяць па вуліцы? Побач — перакрываючы дарог, далей ідзе мост праз меліярацыйны канал, цёмна і назручна. Адрознівае пытанне: а дзе літар?

Старшыня сельскага Савета адказвае, што яна абмеркавала пытанне пра асвятленне з насельніцтвам. Тады чаму людзі (а не толькі мой бацька) незадаволены? У канцы размовы старшыня выказае думку, што пытанне з асвятленнем уласнага падворка можна вырашыць і без дапамогі мясцовай улады — за асабісты кошт. Набыць літар, умацаваць яго на апоры каля дома, падвесці провад да свайго лічальніка. А чаму пры гэтым мясцова ўлада не прапануе старою чалавеку сваю падтрымку?

Майму бацьку ўжо не раз даводзілася звартацца ў сельскі Савет па дапамогу, бо ў яго вельмі маленькая пенсія. І кожны раз ён атрымлівае адказ — усё рабіце за свой кошт. Набыць дровы — за свой кошт, паставіць агароджу — за свой кошт, а цяпер яшчэ і вулічнае асвятленне забяспечыць?

Мне падаецца, што прадстаўнікам мясцовай улады да людзей трэба прыслухоўвацца, весці размовы з жыхарамі вёскі, імкнуцца дапамагчы ім па меры магчымасці. Іншы раз чалавеку дастаткова аднаго добрага слова, і ён будзе рады таму, што Савет не пакінуў яго праблему без увагі.

З паваяг

Людміла Сямёнаўна ХВАСЦІЁНКА

...І КАМЕНТАРЫЙ

ЖАДАННІ І МАГЧЫМАСЦІ

На адрас «Местного самоуправления» дастаткова часта прыходзяць лісты са скаргамі на тых ці іншых «неадэкватных» (на думку аўтара лістоў) дзеянні мясцовай улады: не аказалі дапамогі ў апрацоўцы прысядзібнага участка, не забяспечылі нормальным вулічным асвятленнем, не падсыпалі своечасова дарогу, не паставілі новую агароджу і г.д. Сёння сельвыканкам без лішніх размоў бяруць на сябе клопат пра адзінцікі і нямоглых старых, ветэранаў вайны, інвалідаў — такім людзям няма на каго разлічвацца, акрамя як на ласку мясцовай улады ды яшчэ на шэфскую дапамогу школьнікаў (а калі пашанцуе, то і мясцовага прадпрыемства). Сямёна Дзмітрыевіч Хвасціёнку ў гэтым сэнсе пашанцавала больш — ёсць дачка (якая, хаваючыся пра бацьку, даслала ліст у рэдакцыю). Напэўна, у Сарочынскім сельвыканкаме таксама вырашылі, што клопат дзядзькі пра сваіх бацькоў не павінен заключацца толькі ў паправаў і прэтэнзій да ўладных структур. Дзеці могуць (і абавязаны) дапамагчы бацькам і тым ж дровы набыць, і агароджу паставіць, і дах паправаць... У адваротным выпадку сельвыканкам (чыне бюджэты і так дадуцца з больш высокіх узроўняў, а таму раслісаныя да «капейкі») вымушаны будучы ўвесць свой невядлі даход траціць выключна на забеспячэнне бытовых патрэбаў пажылых людзей, чые дзеці працываюць у іншых населеных пунктах. (А такіх большасць сярод жыхароў практычна кожнага сельсавета.) Так што, пакуль у сталага чалавека ёсць нашкодкі, менавіта яны павіны клапаціцца пра добрабыць сваіх састарэлых бацькоў.

Наталія КАРПЕНКА

«НЯНЬКІ» ДЛЯ ДЗЯДЗЬКІ

Інфармацыя на сайце Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС — быццам з фронту. Як і на вайне, не абыходзіцца без каласальных матэрыяльных стратаў — прыкладна на 3,5 мільярда рублёў за 11 месяцаў года. І самае жудаснае, што практычна не бывае тыдня, каб пажары не забіралі чалавечы жыцці. Толькі ў лістападзе — 24 ахвяры.

Прычына большасці трагедый банальна. Як правіла, загінулыя былі «пад мухай» і запалена цыгарэта ў ложку становілася для іх апошняй. І так — з месца ў месца, з года — у год.

Выратавалінікі б'юць трывогу. Нават па выхадных наведваюць так званую «групу рызыкі» ў жылым сектары. Правадзяць у населеных пунктах акцыю «Талака за бяспеку», дзе дэманструюць жудасныя кадры з папалішчаў і заклікаюць не паўтараць чужых памылак. Зноў і зноў нагадваюць аб установах аўтаномных пажарных апаратаў і пажарна-агаспадарчых службаў.

Сапраўды, нельга перакладаць усе «вогненныя» праблемы на плечы работнікаў МНС, і не скажаш, што нейкая дзяржаўная служба ад іх ухіляецца.

ВЕРТЫКАЛЬ... СТРАЛЯЛА І СПЯВАЛА

І не толькі гэта рабілі работнікі арганізацыі выканаўчай улады Гомельшчыны ў мінулыя выхадныя. А яшчэ і гулялі ў валейбол, міні-футбол, настольны тэніс, ганялі бильярдныя шары, спаборнічалі ў трапнасці кідання «дроцкаў» у цэль (дартс), вывучалі самых разумных і эдагдлівых на шахматных дошках, пускалі ў скокі, дэкламавалі вершы, у тым ліку і ўласныя.

Усё было прыгожа і... інтрыгуюча. Яшчэ бі Напрыклад, у стральбе з пневматычнай вінтоўкі ўдзельнічалі ажно сем кіраўнікоў райвыканкамаў і райсаветаў дэпутатаў, у тым ліку і старшыня аблвыканкама Аляксандр Якабсон. Хто самы трапны ў стрэльце з пачы разу? «Снайперам» аказалася... прадстаўніца Светлагорскага райвыканкама з 47 ачкамі. Лепшы вынік у мужчын — 44 ачкі. Вось так!

А валейбольныя і футбольныя падынікі? Яны вызначаліся асабліва напружанасцю. Хто б мог падумаць, напрыклад, што каманда Веткаўскага райвыканкама ледзь не паднесла сюрпрыз камандзе аблвыканкама, пагражаючы заняць першае месца, калі згуляла ўнічому з ёй і камандай адміністрацыі Чыгуначнага раёна Гомеля? Супергульні быў навазваны і фінальны падынік паміж валебіталістамі Кармянскага і Мазырскага раёнаў, у якім барацьба ішла да апошняй хвіліны матчу: наперад вырваліся то адны спартсмены, то другія. Пашанцавала кармянскай глыбініцы.

Страсці кіпелі і на сцэнічных пляцоўках, дзе вызначаліся лепшыя ў харэаграфіі, валаке, тэатральных кампазіцыях. Майстэрства выканання было такім высокім, што старшыня абласнога Савета дэпутатаў Валерый Сяліцкі нават пажартаваў: з такімі канцэртамі чыноўнікі могуць з поспехам выступаць перад насельніцтвам і... зарабляць грошы.

У заключэнне. Усё пералічанае вышэй праходзіла ў рамках абласнога фестывалю-спартыяды работнікаў арганізацыі выканаўчай улады Гомельшчыны. Сялетні, дзяткі па ліку, і быў прысвечаны 65-годдзю вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ШАНУЙ РОДНУЮ ЗЯМЛЮ!

НА ВІЛЕЙШЧЫНЕ З'ЯВІЦЦА ПЕРШЫ Ў КРАІНЕ МЕМАРЫЯЛ ЗНІКЛЫМ ВЁСКАМ

У цэнтры тэрыторыі, якая ў маштабе будзе паўтараць карту раёна, усталяюць металічны каркас, сімвал сялянскай хаты, а на месцы кожнага сельсавета раз-месцяць валун, дзе на дошцы памяці будуць пералічаны зніклыя вёскачкі. Месцам размяшчэння выбрана тэрыторыя каля вёскі Снежкава. Паблізу ўжо ёсць два помнікі: экіпажу самалёта СУ-2, які загінуў тут у першыя дні Вялікай Айчыннай вайны, і камсамольцам-падпольшчыкам. Разам з мемарыялам зніклым вёскам яны ўтвораць мемарыяльны комплекс.

Пры раённым Савета дэпутатаў ужо 8 гадоў дзейнічае гісторыка-культурная камісія, якая займаецца вывучэннем гістарычнай спадчыны роднага краю. Дзякуючы сумеснай карпатлівай рабоце, праведзенай членамі камісіі разам з супрацоўнікамі мясцовага краязнаўчага музея, удалося «раскапаць» шмат цікавых звестак пра мінулае Вілейшчыны. Напрыклад, было выяўлена, што ўзрост горада Вілейкі складае не 400 гадоў (як лічылі раней), а 550, калі не больш. Знойдзены гістарычныя дакументы, датаваныя 1460 годам, дзе ўпершыню ўзгадваецца Вілейка. Тое ж датычыцца і вёскі Куранец. Яшчэ не так даўно яе ўзрост вылічалі з 1519 года, а дзякуючы даследаванням краязнаўчай камісіі, было выяўлена, што ўпершыню ў пісьмовай крыніцы Куранец быў узгаданы ў 1355 годзе.

У 2007 год з'явілася калі 20. У тым ліку памятыя знакі літаратуры Змітраку Бядулю ў Даўгінава, Герою Саўецкага Саюза Івану Цімчуку ў Людвінова, мемарыяльныя дошкі ў памяць пра аднаўскаўцаў, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, у Львонавічах і Карэкавічах і г.д.

— Нашым зямляком быў Ігнаці Ходзька, класік польскай літаратуры, — уступае ў размову начальнік раённых электрасетак, дэпутат Вілейскага раённага Савета дэпутатаў, член гісторыка-культурнай камісіі краязнаўца Аляксандр РОГАЧ.

— Усе энцыклапедыі годам яго нараджэння называлі 1794-ы, а нам, дзякуючы метрычным кнігам, удалося вызначыць, што сапраўдным годам нараджэння трэба лічыць 1795-ы. На месцы яго нараджэння і на месцы яго сямейнай сядзібы (маёнтка Дзевятні) мы адкрылі памятыя знакі, назвалі ў яго гонар вуліцу ў цэнтры Вілейкі. Штогод праводзім «ходзькаўскія чытанні» ў школах свайго раёна, а апошнім часам выязджаем і да сядзельцаў — летас былі ў Крывічах Мядзельскага раёна, дзе некалі жыў яго сваякі — род Ходзькаў.

Яшчэ адзін наш славетны зямляк — паэт-домакрат Эдвард Жалігоўскі (блізкі сябар Тараса Шаўчонкі). Удалося вызначыць са-

праўднае месца яго нараджэння (гэта вёска Карэкаўшчы) і дакладную дату. На радзіме паэта таксама усталяваны цэлы комплекс памятных знакаў, у перспектыве ў Карэкаўшчах мы плануем высадзіць сквер у гонар Эдварда Жалігоўскага і Тараса Шаўчонкі. Унук брата Эдварда Жалігоўскага, вядомы польскі генерал Люцыян Жалігоўскі ўвайшоў у гісторыю як стваральнік новай дзяржавы — Сярэдняй Літвы, куды ўваходзіла і тэрыторыя Вілейшчыны. Дзяржава праіснавала амаль два гады (з 1920 па 1922), ёе сталіцай была Вільня. Мы высветлілі дакладнае месца і дату нараджэння Люцыяна.

30 студзеня на Вілейшчыне пройдуць мерапрыемствы, прысвечаныя святкаванню 140-годдзя з дня нараджэння беларускага паэта-домакрата Адама Гуртыноўна. Ён нарадзіўся ў маёнтку Кавалі Вілейскага павета (цяпер гэта тэрыторыя Мядзельскага раёна).

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Помнік Вільяне — дзядзьчыне, чыя сляза стала пачаткам ракі Вілі.

У вёсцы Касута, дзе нарадзіўся аўтар першай украінскай канстытуцыі Піліп Орлік, адкрыты памятыя знак і адноўлена капіца.

праўднае месца яго нараджэння (гэта вёска Карэкаўшчы) і дакладную дату. На радзіме паэта таксама усталяваны цэлы комплекс памятных знакаў, у перспектыве ў Карэкаўшчах мы плануем высадзіць сквер у гонар Эдварда Жалігоўскага і Тараса Шаўчонкі. Унук брата Эдварда Жалігоўскага, вядомы польскі генерал Люцыян Жалігоўскі ўвайшоў у гісторыю як стваральнік новай дзяржавы — Сярэдняй Літвы, куды ўваходзіла і тэрыторыя Вілейшчыны. Дзяржава праіснавала амаль два гады (з 1920 па 1922), ёе сталіцай была Вільня. Мы высветлілі дакладнае месца і дату нараджэння Люцыяна.

30 студзеня на Вілейшчыне пройдуць мерапрыемствы, прысвечаныя святкаванню 140-годдзя з дня нараджэння беларускага паэта-домакрата Адама Гуртыноўна. Ён нарадзіўся ў маёнтку Кавалі Вілейскага павета (цяпер гэта тэрыторыя Мядзельскага раёна).

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

АРЫЕНТАЦЫЯ НА МЯСЦОВАСЦІ, АБО ХТО ВЯСКОЎЦУ ДАПАМОЖА?

Дзяржаўная праграма падтрымкі прысядзібных гаспадарак рэалізуецца ўжо на працягу некалькіх гадоў. Аднак змяніць у лепшы бок сумную тэндэнцыю змяншэння колькасці прыватных падворкаў, на жаль, пакуль не ўдалося. Статыстыка сведчыць: летас у глыбініцы іх стала на 17 тысяч менш.

Адпаведна, пэўным чынам скарацілася пагадоўе свойскай жывёлы, агульная плошча прысядзібных участкаў. Бадай што асноўная прычына такой сітуацыі — дэмаграфічная сітуацыя, паколькі ні для каго не сакрэт, што вёска даволі хутка старэе. Калі ў грамадскай вытворчасці яшчэ можна нейкім чынам знівеліраваць пэўныя неадходныя рэсурсы за кошт прымянення інтэнсіўных тэхналогій, то на прыватных сотках сельскагаспадарчых «ноу-хаў» — дарогае задвальненне. У такім разе паўстае слушнае пытанне: хто вясцоўцу дапаможа?

На двор — па 25 сотак
У свой час было вырашана: комплекс «прысядзібных» паслуг жыхарам глыбіні павінны рабіць камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы. Але на практыцы стварэнне КУПаў аказалася даволі складанай справай. Тут узніклі свае цяжкасці, у першую чаргу звязаныя з недахопам належных сродкаў для паспяховага развіцця адпаведнай сістэмы. У Нясвіжскім раёне працуе адзін КУП — спецыялізаванае падраздзяленне створана ў Ліпскім сельсаветае. Адрозніваць асноўныя накірункі дзейнасці: паслугі па апрацоўцы прысядзібных участкаў, а таксама збор і вываз смецця.

— Гэта жыццёва неабходная, а гадоўнае, надзвычай запатрабаваная структура ў глыбініцы, — перакананы старшыня Ліпскага сельскага Савета Уладзімір Усовіч. — Мяркуюць самі: з 1,8 тысячы чалавек, якія жывуць на нашай тэрыторыі, практычна палова — людзі пенсійнага ўзросту. Ім падтрымка вельмі патрэбная. Аднак да пэўнага часу альтэрнатыўныя мясцоваму сельскагаспадарчыму прадпрыемству не было. Пакуль не з'явіўся ў нас свой КУП.

Ліпскія «камунальнікі» маюць шэраг адрозненняў у параўнанні з гарадскімі калегамі. У вёсцы — попыт на свае паслугі, якія, напэўна, далёка не заўсёды атрымліваецца менш чым па два вясцоўцы на падворак). Зразумела, ёсць і моцныя гаспадаркі, але

Брыгада КУПа на разборчы аварыйнага будынка.

нярэдка сустракаюцца і такія, дзе людзям ужо не па сілах выконваць нават самую простую работу. Як адзначыў Уладзімір Усовіч, у сярэднім на адну сядзібу прыпадае адносна невядлікі ўчастак — каля 25 сотак. Калі раней людзі імкнуліся ўзяць сабе больш зямлі, то цяпер ад яе адмаўляюцца. Паколькі не могуць яе належным апрацаваць больш-менш ладныя плошчы.

Як танна выкапаць бульбу?

Ліпскі КУП мае неабходны мінімум сельскагаспадарчай тэхнікі для апрацоўкі прысядзібных участкаў. На баланс прадпрыемства ёсць трактар, бульбакапалка. Так што па замове вясцоўцаў «камунальнікі» заўсёды выяжджаюць на дапамогу. Праўда, пакуль што далёка не ўсё яны могуць выканаць — да прыкладу, збожжавыя на прыватных палетках досіль убірае тэхніка мясцовага сельгаскааператыва. Магчыма, гэта правільна, паколькі адна справа абслугоўваць трактар, і зусім іншая — камбайн. Затое ў «бульбяную» пару паслугі КУПа раслісаныя што называецца літаральна па гадзінах. Людзі запіс-

ваюцца ў чаргу, каб прыехалі ім на дапамогу. Тым больш, што капалка ў «камунальнікаў» каштуе амаль удвая менш, чым у прыватнікаў — 2,5 тысячы рублёў за сотку супраць 4 тыс. Каб працаваць больш эфектыўна, работнікі КУПа імкнуцца комплектаваць адрозніваць свабодныя «пакет замоваў» — выконваць адным махам некалькі заявак. Паколькі ў склад Ліпскага сельсавета ўваходзяць сем вёсак, то неабходна такім чынам «звартацца» маршрут, каб задаволіць усе надзённыя патрэбы вясцоўцаў і спрацаваць сабе не ва ўрон.

Высветлена, што паліва для апрацоўкі прысядзібных участкаў камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы павінны атрымліваць па фіксаваным кошце. Ліпскі КУП набывае гаручае на самай звычайнай запрацы — адпаведна, нясе страты.

— Адрозніваць на пытанне наконт таго, чаму нам не выдзяляюць паліва па вызначаных расцэнках, мы пакуль не атрымалі, — заўважае Уладзімір Усовіч. — Без належнай падтрымкі дзяржавы проста не выстаяць, КУП сёння ледзьве зводзіць канцы з канцамі. Стратыя амаль усе накірункі дзейнасці.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ваюцца ў чаргу, каб прыехалі ім на дапамогу. Тым больш, што капалка ў «камунальнікаў» каштуе амаль удвая менш, чым у прыватнікаў — 2,5 тысячы рублёў за сотку супраць 4 тыс. Каб працаваць больш эфектыўна, работнікі КУПа імкнуцца комплектаваць адрозніваць свабодныя «пакет замоваў» — выконваць адным махам некалькі заявак. Паколькі ў склад Ліпскага сельсавета ўваходзяць сем вёсак, то неабходна такім чынам «звартацца» маршрут, каб задаволіць усе надзённыя патрэбы вясцоўцаў і спрацаваць сабе не ва ўрон.

Высветлена, што паліва для апрацоўкі прысядзібных участкаў камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы павінны атрымліваць па фіксаваным кошце. Ліпскі КУП набывае гаручае на самай звычайнай запрацы — адпаведна, нясе страты.

— Адрозніваць на пытанне наконт таго, чаму нам не выдзяляюць паліва па вызначаных расцэнках, мы пакуль не атрымалі, — заўважае Уладзімір Усовіч. — Без належнай падтрымкі дзяржавы проста не выстаяць, КУП сёння ледзьве зводзіць канцы з канцамі. Стратыя амаль усе накірункі дзейнасці.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Ён здабывае, а я пераможу...

Супрацоўнікі аўтаінспекцыі Сяненскага РАУС затрымалі аўтамабіль «Таёта-Авенсіс», за рулём якога знаходзіўся вадзіцель КУП «Віцьба» з Віцебска. У багажніку былі знойдзены дзве тусы дзіку, якія перавозіліся без дазвольных дакументаў.

Парушалнік перавозіў тусы па просьбе вадзіцеля ПМК-43 з Віцебска, які незаконна і здабыў дзіку. У доме паліўнічага-браканьера канфіскавана яшчэ адна тусы дзіка, а таксама стрэльба, якая была перададзена ў мясцова РАУС. Урон прыродным рэсурсам нанесены ў асабліва буйным памеры — на суму 6,3 мільёна рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ТВОЙ ПРАДСТАЎНІК У САВЕЦЕ РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ЧАЦВЁРТАГА СКЛІКАННЯ

АНИКЕЕВА
Марына Яўгенаўна

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па эканоміцы, бюджэце і фінансах

Нарадзілася 4 чэрвеня 1968 года ў в. Аршоўна Пскоўскага раёна Пскоўскай вобласці. Закончыла Рыхскі Чырванасцяжны інстытут інжынераў грамадзянскай авіяцыі імя Ленінскага камсамола.

З 1998 года — намеснік дырэктара па эканоміцы — галоўны эканаміст адкрытага акцыянернага таварыства «Бярозаўскі сыраварны камбінат» Брэсцкай вобласці.

КІЯВЕЦ
Іван Міхайлавіч

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні

Нарадзіўся 30 сакавіка 1952 года ў в. Сулічова Драгічынскага раёна Брэсцкай вобласці. Закончыў Ленінградскі ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга інстытут воднага транспарту, Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

З 2000 года — дырэктар рэспубліканскага ўнітарнага эксплуатацыйна-будаўнічага прадпрыемства «Днепра-Бугскі водны шлях».

Дэпутат Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў. Узнагароджаны медалём «За працоўныя заслугі».

КУШ
Міхал Міхайлавіч

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве

Нарадзіўся 25 лютага 1956 года ў г. Брэсце. Закончыў Брэсцкі дзяржаўны педагагічны інстытут імя А.С. Пушкіна.

З 2003 года — дырэктар установы адукацыі «Брэсцкі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж сувязі».

Дэпутат Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў.

МАНЬКО
Наталля Віктараўна

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па эканоміцы, бюджэце і фінансах

Нарадзілася 25 ліпеня 1956 года ў в. Цераверце Клецкага раёна Мінскай вобласці. Закончыла Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі імя В.У. Куйбышава.

З 2006 года — генеральны дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства «Баранавічхлебпрадукт».

Дэпутат Баранавіцкага гарадскога Савета дэпутатаў Брэсцкай вобласці.

Узнагароджана медалём «За працоўныя заслугі».

МІСЮРА
Раіса Аляксееўна

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццях

Нарадзілася 22 мая 1961 года ў г. Давыд-Гарадок Столінскага раёна Брэсцкай вобласці. Закончыла Ленінградскі ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга педвышэйшы медыцынскі інстытут.

З 2008 года — намеснік галоўнага ўрача па медыцынскім абслугоўванні сельскага насельніцтва і арганізацыйна-метадычнай рабоце установы аховы здароўя «Столінская цэнтральная раённая бальніца».

Дэпутат Столінскага раёна Савета дэпутатаў. Узнагароджана ордэнам Пашаны.

МАРОЗ
Юрый Дзмітрыевіч

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні

Нарадзіўся 5 мая 1950 года ў в. Замужанне Барысаўскага раёна Мінскай вобласці. Закончыў Беларускі інстытут механізацыі сельскай гаспадаркі. Кандыдат эканамічных навук.

З 2005 года — генеральны дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства «Белавежскі» Камянецкага раёна Брэсцкай вобласці.

Узнагароджаны ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга і Айчыны III ступені.

СКАКУН
Аляксей Сцяпанавіч

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы

Нарадзіўся 1 сакавіка 1946 года ў в. Даствова Іванаўскага раёна Брэсцкай вобласці. Закончыў Гродзенскі сельскагаспадарчы інстытут. Доктар эканамічных навук, член-карэспандэнт Акадэміі аграрных навук, акадэмік Міжнароднай акадэміі арганізацыйных і кіруючых навук, акадэмік Беларускай і Міжнароднай інжынерных акадэміяў.

З 2003 года — старшыня сельскагаспадарчага калектыва прадпрыемства «Астрамічэва» Брэсцкага раёна.

Дэпутат Брэсцкага раёна Савета дэпутатаў. Старшыня грамадскіх аб'яднанняў «Беларускі аграрна-прамысловы саюз» і «Беларускі сельскі саюз».

Заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь. Узнагароджаны ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга і Кастрычніцкай рэвалюцыі, медалём «За працоўную адзнаку».

СУМАР
Канстанцін Андрэевіч

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы

Нарадзіўся 15 студзеня 1949 года ў в. Вічын Лунінецкага раёна Брэсцкай вобласці. Закончыў Гродзенскі сельскагаспадарчы інстытут, Мінскую вышэйшую партыйную школу.

З 2004 года — старшыня Брэсцкага абласнога выканаўчага камітэта.

Узнагароджаны ордэнамі Пашаны і медалём «За працоўную доблесць».

НА ВІЛЕЙШЧЫНЕ З'ЯВІЦЦА ПЕРШЫ Ё КРАІНЕ МЕМАРЫЯЛ ЗНІКЛЫМ ВЁСКАМ

(Заканчэнне.)
Пачатак на 1-й стар. «МС».)
У малым узросце разам з бацькамі пераехаў у фальварк Крэстынопаля (сённяшні Вілейскі раён). Быў зняволеным у Петрапаўлаўскай крэпасці, дзе захварэў, быў вызвалены і памёр малым у радзіме. Не было вядома ні месца пахавання, ні дакладнай даты смерці. Вілейскія краязнаўцы знайшлі і магілу і дакладную дату — 23 студзеня 1894 года. Да юбілею паэта на месцы пахавання аднавілі капіцу (яе афіцыйнае адкрыццё адбудзецца 30 студзеня).

Экспедицыя па рацэ Вілі «Шляхам графа Тышкевіча праз 150 гадоў» была прызнана лепшай турыстычнай падзеяй 2007 года.

На беразе Вілейскага вадасховішча, на месцы вёсак Рыбчына і Малмыгі, знесеных па прычыне затоплення, устаноўлены два помнікі гэтым населеным пунктам, акажы якіх штогод — на Сёмку і на Дзень Пятра і Паўла — збіраюцца былыя жыхары і іх нашчадкі, прыязджаючы нават з-за мяжы. Бывае збіраецца да 300 чалавек.

Сёлетня мы будзем святкаваць 165-годдзе з дня нараджэння нашага славаўта земляка мастака Нікадзіма Сінявоніча, вядомага партызанта, аўтара мазанічных работ Ісакіевіча сабора, — адзначае навуковец супрацоўнік па ахове помнікаў гісторыі і культуры Вілейскага краязнаўчага музея Валяціна Лапка. — На тэрыторыі Беларусі ў арыгінале захавалася адзіная яго работа «Салдат і хлопчык», большасць арыгіналаў знаходзіцца ў музеях Вільнюса. Есць меркаванні, што пахаваны мастак таксама на Вілейшчыне, аднак пакуль што яго магілу мы знайсці не змогі.

Увогуле, Вілейшчына багатая на мастакоў і скульптараў. Яна стала радзімай Льва Альпяровіча, Уладзіслава Стрэмінскага, Івана і Валяціна Занковічаў, Барыса і Данілы Цітовічаў, Уладзіміра Слабодчыка і многіх іншых.

Два гады таму ў Вілейцы адкрылі помнік Вільяне — дзяўчыне, чыя сляза, паводле старажытнага падання, стала пачаткам ракі Віліі. Аўтарам скульптуры стаў Уладзімір Слабодчык. Адкрыццё помніка было прысвечана 150-годдзю экспедыцыі Тышкевіча.

У 1857 годзе беларускі навуковец граф Канстанцін Тышкевіч з даследчай місіяй прайшоў усю Вілію — ад яе вытоку і да Каўнаса. Ён вывучыў глыбіню, шырыню, хуткасць цячэння, усе рачныя парогі, зрабіў падрабязную карту. Па завяршэнні экспедыцыі ён напісаў дысертацыю. Яна стала адзінай на той час у свеце навуковай работай, прысвечанай такой невялікай рэчцы. «У 2007-м (праз 150 гадоў) мы паўтарылі маршрут Тышкевіча, — распавядае Валяціна Лапка. — Пачалі з Докшыцкага раёна і праплылі да Каўнаса. Гэта была сумесная беларуска-літоўская навукова-асветніцкая экспедыцыя, у якой узялі ўдзел навуковцы, студэнты, выкладчыкі, спартсмены, аматары-краязнаўцы з Літ-

АРЫЕНТАЦЫЯ НА МЯСЦОВАСЦІ, АБО ХТО ВЯСКОЎЦУ ДАПАМОЖА?

(Заканчэнне.)
Пачатак на 1-й стар. «МС».)
Дарэчы, тое ж датычыцца і закупу малака ў насельніцтва, які арганізаваны ў Ліпскім сельсавеце. Штодня 4 малаказборшчыкі па вызначаных маршрутах раз'язджаюць па вёсках. Таму рэалізацыя лішкі месцаў не праблема — была б прадукцыя. А вось з гэтым перабоі, пачаць у тых жа населеных пунктах, што і Тышкевіч, сустракаліся з мясцовымі жыхарамі, збіралі казкі, легенды пра Вілію, наведвалі пазначаныя ў дысертацыі месціны, запісалі, што змянілася там за 150 гадоў (Тышкевіч рабіў шмат падрабязных апісанняў і замалёвак), чыталі лекцыі.

Беларуска-літоўская экспедыцыя па рацэ Вілія «Шляхам графа Тышкевіча праз 150 гадоў» была прызнана лепшай турыстычнай падзеяй 2007 года. Вілейшчына атрымала дыплом пераможцы Пятага рэспубліканскага конкурсу «Пазная Беларусь». Цяпер рытуецца да выхду кніга, дзе будзе змешчаны ўсе матэрыялы, сабраныя падчас экспедыцыі. Такую ахвяру вырашылі паўтараць кожная два гады.

У сваёй краязнаўчай рабоце Вілейшчына актыўна задзейнічае міжнародныя сувязі. Напрыклад, у вёсцы Касута, дзе на радзіву аўтар першай украінскай канстытуцыі Пліп Орлік, сумесна з пасольствам Украіны быў адкрыты памятны знак і адноўлена капіца. У найбліжэйшых планах — разам з дыяспарай Азербайджана — адкрыць у Вілейцы помнік двойчы Герою Саветаў Саюза генерал-маёру Азію Асланаву, які браў удзел у вызваленні горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Што датычыцца расіянаў, адміністрацыя Мажыскага раёна выдаткавала 100 тысяч беларускіх рублёў на аднаўленне музея пад адкрытым небам ля вёскі Забрэдзе, прысвечанага Першай сусветнай вайне.

— 2009 год аб'яўлены годам роднай зямлі, — падсумаваў Яўген Ігнатюк. — У сувязі з гэтым усю нашу работу мы разгалінавалі на тры асноўныя напрамкі. Першы прысвечаны 65-годдзю вызвалення Беларусі (гэта работа з ветэранамі і іх сем'ямі, правядзенне шэрагу патрыятычных мерапрыемстваў, святкаванне Дня горада). Другі напрамак — «Спадчына» — гэта ўся краязнаўчая работа. Трэці — «Крыніца» — усё, што датычыцца культуры землекарыстання, экалогіі, добраўпарадкавання. Такі комплексны падыход дазваляе нам вырашыць шэраг важных пытанняў і працягнуць краязнаўчыя даследаванні, бо даўно вядома: без мінулага няма будучыні.

Інга МІНДАЛЁВА, Вілейскі раён.

явотна пагаджаліся на «смеццывыя плячэжы». Маўляў, ніколі такога не было і навошта нам гэта. Аднак пасля так прывычаліся, што ўжо і не ўяўляюць, як без такога сэрвісу абыходзіліся раней. І сапраўды — аднаўляюць тую тысячу і ні пра што больш галава не баліць.

Расцэнкі на вывоз смецця павышаць не плануецца, паколькі тарыфы заўсёды павінны супадзіць з даходамі людзей. Але ў выніку атрымліваецца, што адпаведны від дзейнасці для КУПА стратны практычна на 40 працэнтаў.

— Паколькі на баланс Ліпскай ЖКГ няма жылля, то права на дзяржаўную датацыю не маем, — заўважае Уладзімір Усовіч. — Таму даводзіцца шукаць варыянты для таго, каб зарабіць грошы. Калі ёсць такая магчымасць, то даём у арэнду тэхніку (трактар працаваў у сельгаспрадпрыемстве, дарожнай арганізацыі). Таксама аказваем транспартныя паслугі юрыдычным асобам і насельніцтву (да прыкладу, вясцоўцы могуць замаўляць трактар для вывазу будаўнічага смецця — 17 тысяч рублёў за гадзіну работы).

Ад Ліпы да Гарадзёй.
А можа, і далей?
Каб зарабіць на працы, Ліпскае ЖКГ працуе не толькі на тэрыторыі свайго сельсавета. Хапаюцца за ўсю работу, і ад гэтага ёсць карысць. Па-гаспадарску займаюцца навадзённым парадку на зямлі. Гэта задача комплексная, якая мае на ўвазе выкананне цэлага шэрагу

разнастайных мерапрыемстваў. Работнікі КУПА зарэкамендавалі тут сябе з лепшага боку, і да іх звяртаюцца па дапамогу.

— Добраўпарадкаванне было сапраўдным галаўным болям, — заўважае старшыня Гарадзёйскага пассавета выканкама Леанід Качановіч. — Праз гарпасёлка праходзіць многія буйныя магістралі, тэрыторыя немаленькая (45,6 гектараў), патрабуе пастаяннага догляду. У нас працуе ўчастак Нясвіжскага прадпрыемства жыллёва-камунальнай гаспадаркі, але ў іх расцэнкі на паслугі даволі высокія. Таму заключылі дагавор з Ліпскім КУПАм на прымальную суму (удвая танней, чым патрабуюць за такую работу ў іншых арганізацыях). Займаюцца прывядзеннем у парадок тэрыторыі, разбіраюць пустыя дамы. Ім «жывае капейчына», і нам выгадна.

Старшыня Гарадзёйскага пассавета таксама распавядаў, што восенню 2007 года праводзіўся влікі тэматычны семінар. На ім уздымалі і такое пытанне: існуе шэраг праблем, з якімі не спраўляецца раённая ЖКГ. А калі іх вырашэннем пачалі займацца сельсаветы, то справы пайшлі на лад. Вось і выходзіць, што мясцовыя структуры не толькі востра запытваюць аб ахове, — яны і спраўляюцца з усім даручэным спрашу. Да таго ж, больш мабільныя, паколькі добра ведаюць сітуацыю і арыентуюцца «на мясцовасці».

Гэта датычыцца нават той дзейнасці, якой раней КУПы не займаліся. Да прыкладу, знос пустых дамоў.

Мікалай ЛІТВИНАЎ,
Нясвіжскі раён.
Фота аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: САВЕТ РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ,

ПАЛАТА ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, УСТАНОВА «РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

ГРАМАДСКІ САВЕТ:
НАВІЦКІ Г.В., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні

БАЙКОЎ В.М., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце

АЦЫСАЎ А.А., старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў

СЦЕПАНЕНКА А.М., адказны сакратар Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь

ПРЭДКА С.У., старшыня Ваўкавыскага раёна Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці

МАКСІМЕНКА С.А., старшыня Прыпяцкага сельскага Савета дэпутатаў Мінскай вобласці

АДКАЗНАЯ ЗА ВЯСНУК:
НАТАЛІЯ КАРПЕНКА.
Кантактны тэлефон 292 21 03.

«Кіраўнік класічнага ўніверсітэта павінен быць не толькі адміністратарам...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
— Як выбіралі професію?
 — Матэматыка мне увесь час вельмі падабалася, лёгка давалася. Любыя задкі рашаліся нібыта самі... Прадаў, мой бацька быў моцны матэматык, са мной шмат займаўся.

— Па професіі ён настаўнік матэматыкі?
 — Не, ён закончыў Горацкую сельгасакадэмію. Інжынер-землеўладарччык. Маці, дарчы, таксама закончыла гэту акадэмію — яна аграном, працавала начальнікам раённай інспекцыі. Воранаўскага раённыя інтэлігенцыя...
 У 8-м класе я паступіў ў заочную фізіка-тэхнічную школу пры Маскоўскай фізіка-тэхнічным інстытуте (МФТИ). Адвучыўся, закончыў гэтую вельмі прэстыжную школу і атрымаў запрашэнне з Масквы паступіць у МФТИ, але...

— Штудыя?
 — Мабыць, і так можна сказаць. Насамроч бацькі хацелі, каб я паступаў у Гродна. Разумеець, у самі тры тры дзяцей, я першынец. А ехаць у Маскву — гэта і грошы немалыя, і пэўная рызыка (хоць там экзамены былі ў ліпені, а ў Беларускай ВНУ ў жніўні); а раптам і там не паступіць, і туд спознівацца...

— Вы чалавек не рызыкковы? Пацяскае плячымі?
 — Давядзе далей раскажу, потым і вызначымся...

Бацькі пераканвалі: лепш за ўсё — Гродзенскі педінстытут. Прывезлі мяне ў Гродна, я пачаў хадзіць на 2-тыднёвыя падрыхтоўчыя курсы. Бачу: узровень падрыхтоўкі не вельмі высокі (у той час быў; на сёння Гродзенскі ўніверсітэт — моцная ВНУ), дзій адна дзятчатыцца... Праз пар год дзятчатыцца наваў маці: паеду ў БДУ. Ледзь угаварыў маю гадзіца з гэтым выбарам — а бацька ўвогуле месца са мной не размаўляў, толькі потым адшухнуў... На ўступных экзаменах набраў 24 балы з 25 магчымых.

— Вы самі выбіралі дарогу — мякка скажыце, нават насуперак бацькавай волі.

— І на першым курсе, калі жыў у сваёй, вучыўся на адны «пэўнік». Потым пераясніўся ў інтэрнат — пачаў з'яўляцца і «чацвёркі». Вясёлле, цікавае інтэрнацыйнае жыццё. Мы і вучыліся, і ўсё іншае было: і дзятчаты, і спорт, і песні пад гітару...
— Як і від спорту — «ваш»?
 — Ужо ў школе ў мяне быў першы (дарослы) разрад па шахматах. Плюс другі разрад па настольным тэнісе, па хакеі, футболе.

— І разам з тым вас сур'ёзна захапіла навука?
 — На 5-м курсе я ўжо працаваў на паўстаўкі ў Інстытуте кібернетыкі.

Паколькі «чырвонага» дыплама не было, у аспірантуру паступіў, адпрацаваўшы два гады... Абараніў кандыдацкую дысертацыю ў 1984-м. У 30 гадоў прызначылі загадчыкам лабараторыі — для Акадэміі гэта вельмі рана. Мы працавалі над важнай тэматыкай — картаграфічныя і іншыя інфармацыйныя сістэмы распазнавання картаў, стварэнне лічбавых картаў і г.д. Работа была плённай, ішлі аспрацаўны ўкраенанні нашых аспрацаўнак на падрыхтоўках народнай гаспадары і ваенна-абароннага комплексу.

Я працаваў з вельмізным задавальненнем, на рабоце прападаў дзень і ноч. Паспеў і ажаніцца, у 1980 годзе нарадзіўся сын, у 1986 — дачка. Жонка ўсё цягнула на сабе... Доктарскую дысертацыю абараніў у 1990 годзе.

Таксама было няпроста: малады, 34 гады. Абараніўся ў Інстытуте кібернетыкі Украінскай Акадэміі навук, паколькі дысертацыя была па сакрэтнай тэматыцы, а ў Беларусі не было закрытага савета па гэтым накірунку.

— Якімі пытаннямі займаўся Аб'яднаны інстытут праёмнай інфарматыкі пад вашым кіраўніцтвам?

— Перш за ўсё — развіццё інфармацыйных тэхналогій і сістэм, распаўсюдка метадаў і сродкаў мадэлявання працэсу праектавання, планавання, кіравання сістэмамі, стварэнне новых інфармацыйных і тэлекамунікацыйных тэхналогій, праграма-тэхнічных комплексаў і сістэм. Сярод найбольш значных праектаў — стварэнне Беларускай камп'ютарнай сістэмы дыстанцыйнага надзірання Язімлі, стварэнне сістэмы электроннага дэкларавання для Дзяржаўнага мытнага камітэта, стварэнне пакалення персанальных кластэраў і суперкамп'ютараў СКР фідру 3 і 4, іншыя.

— Цікава, Сяргей Уладзіміравіч, ці ёсць сёння ў нашай краіне 34-гадовыя дактары навук?

— Наўняўна, не.
 Цяпер стала больш складана абараніцца. ВАК выставіў шмат патрабаванняў адносна апублікавання навуковых артыкулаў, манатграфіяў і г.д.
 На маю думку, якія крыху «пэраборціліся». Я неаднаразова гаварыў пра гэта і старшыні ВАКА:

трэба падыходзіць да гэтых пытанняў больш спакойна. Здаецца, у нас, матэматыка-інфарматыкаў, больш-менш вызначана. А як скардзятца ўсе гуманітарны — гэта ж проста хахля.

Цяпер у 34—38 гадоў абараніць доктарскую дысертацыю ў прыныцце немагчыма. Паспрабуй выканаць ўсе патрабаванні!..

У мяне была манатграфія, публікацыі, але тым не менш вырашалася важная праблема — і менавіта гэта было галоўным і вызначальным.

— Мабыць, ёсць пэўная пэтрабаванні?
 — У прыныцце, ВАК змагаецца за якасць дысертацый, і гэта праблема. Аднак тут назіраецца поўны перабор. І маладыя людзі не хачуць ісці ў аспірантуру, не хачуць працаваць над дысертацыямі. Увогуле ў навуку моладзь неахвотна ідзе: зарплата невысокая, абараніцца цяжка... І тэндэнцыя ў краіне наўняўна: недабор у магістратуру, у аспірантуру — у ўсё краіне.

А што гэта азначае? Праз 3 гады абарон дысертацыі будзе яшчэ менш, а праз 10 гадоў у нас можа не быць ні кандыдатаў, ні дактараў навук. Гэта дрэнна: навуковая будучыня краіны — пад вялікім пытаннем.

— Сяргей Уладзіміравіч, а які сярэдні ўзрост дактароў навук у БДУ?

— Сярэдні ўзрост прафесараў — за 60, дацэнтаў — за 55. Вышэйшася моцны прывал 1990-х гадоў, калі таленавітыя людзі ішлі не ў навуку, а ў бізнэс.

— У акадэмічным інстытуте вы працавалі, можна скажыце, усё жыццё. Не шкада было яго пакідаць?

— Калі шчыра — шкада. Бо ў інстытут прыйшоў старжарам і дайшоў да генеральнага дырэктара, абсалютна ўсе прыступкі. Але, з іншага боку, — гэта дыялектыка жыцця. Калі мяне прапанавалі ўзначаліць БДУ, шмат думаў. Яшчэ ёсць сілы, узрост дэзавале паспрабаваць штось новае.

Тым больш, БДУ для мяне — alma-mater, родны дом, дзе ўзрос, адкуль выйшаў у жыццё. Час аддаваць даўгі.

— Гэта сваёсаблівае вяртанне дадому?

— Безумоўна... БДУ — вялікая арганізацыя, якія мала ў краіне. Каля 25 тысяч студэнтаў, 5 тысяч супрацоўнікаў...
— Населіньства цялага раіна!
 — Таму і задар перад БДУ пастаўлена нямяла: узмацняць наву-

ку, якасць адукацыі, выхоўваць, зарабляць грошы — каб будаваць, рамантаваць... Але, як кажучы, вочы бацьца, а рукі боляць. Надзвычайна важна развіваць і міжнароднае супрацоўніцтва, міжнародныя практыкі.

— Сяргей Уладзіміравіч, вы досыць эмацыянальны чалавек. А падначаленыя могуць вам прарэчыць?

— Так. У інстытуте ў нас была каманда равеснікаў: свабодна спрачаліся, дыскусавалі — гэта ўсё арганічна і нармальна. Калі прыходзіць новы кіраўнік, крыху іншая сітуацыя, тым больш што БДУ — арганізацыя вялікая. Тым не менш усё абмяркоўваецца, супрацоўнікі выказваюць свой пункт погляду. Дый я не патрабую чагосьці «з металам у голасе»...
— Студэнты з задавальненнем гавораць пра скасаванне так званай «рэйтынгавай сістэмы» ацэнкі рэзультатаў. І ў сувязі з гэтым дасціпна адзначаюць: маўляў, прасіўша новага рэктара досыць красамоўна — Аб-ламейка могае «абламае»...

— Я не прыліхныць штоўкі руйнаваць, ламаць. Усё павіна рухацца эвалюцыйна. Васіль Іванавіч Стражаў, мой палярэдык, — вельмі вопытны кіраўнік, БДУ не спыніў развіццё. Разам з тым штосць абавязкова трэба ўзмацніць — гэта дыялектыка. Я сустракаўся са студэнтамі, з супрацоўнікамі ўсіх факультэтаў. Шмат пачуў крытыкі адносна рэйтынгавай сістэмы. Варта ўе змякчыць, узяць з іе самае лепшае...

— Газета «Звязда» неаднаразова ўзімала пытанне аб умовах паўступлення ў ВНУ хлопцаў, якія выканалі грамадзянскі абавязак — прайшлі тэрміноваму службў ў арміі. У савецкі час існавалі льготы пры паўступленні — цяпер яны скасаваныя. Аднак будзем гаварыць адкрыта: немагчыма падрыхтавацца да цэнтралізаванага тэсціравання, праходзячы тэрміноваму службў ў арміі, і ў навуцкіх канкурывацца з выпускнікамі школ, многія з якіх рэгулярна займаюцца з рэлеятарамі. Некаторыя бяжыць ісці ў армію, каб не страціць шанцы атрымаць вышэйшую адукацыю...

— Цалкам згодны: гэту сітуацыю трэба «разрульваць». Пасля арміі прыходзіць талковыя хлопцы — яны ўжо самастойныя, дарослыя. Думка, будзе лагічна, калі БДУ паступіць за адлаведнай ініцыятывай.

Гэта пытанне абмяркуем на рэктараце. Міністэрства адукацыі, мяркую, нас падтрымае.

— Роская моваў вы ведаеце?
 — Руская, беларуская — родныя мовы. Англіійскую ведаю дасканала. Няблага валодаю італьянскай і польскай.
— О, дык вы паіліго!
 — Жыццё прымусіла.
— Крыху пра вашу сям'ю.

Жонка таксама матэматык?
 — Яна закончыла політэхнічны інстытут, фізіка-энергетычны факультэт. Мы пазнаёміліся ў Інстытуте кібернетыкі. У пачатку 1990-х, калі пачаліся суцэльныя скарачэнні, яна страціла праду. Працавала ў школе (выдатна ведае англіійскую мову). Цяпер вярнулася ў Акадэмію навук.
 Дачка ў мінулым годзе скончыла юрфак БДУ. Сын — выпускнік універсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі.
— Паішоў па шляху бацькі?
 — Толькі вося у навуку ісці не хацаў. Ён сістэмы адміністрацыі, працуе ў разліковым цэнтры Нацыянальнага банка, яму падабаецца. Майму ўнучку ўжо амаль тры гады — шудоўны хлопчык!
— Кароткі бліц. Ваша любімая кіна?

— З тых, якія прычаты ў апошні час, — «Тэрыторыя душы» Наталлі Батраковай.

— Любімая песня?

— Неікую адну песню вызначыць немагчыма. Мне падабаецца італьянская музыка. Наогул люблю гэту краіну, шмат разоў там быў, мову вучуць.

— Любімая страва?

— Дранкі і мачанка з білімамі. Гэта самае смачнае!

— Сяргей Уладзіміравіч, вы чалавек веруючы?

— Скажу так: чалавек, які веруе ў дабро, ва ўсё лепшае, светлае. Па нідзяльце у царкву я не хаджу — але ў царкве бываю. Стаўлю свецкі. Абаважкова — за спачын бацькі, ён ужо паішоў з жыцця.
— Які грах, на ваш погляд, самы страўны?
 — Здрада... Ёсць ж пытанне гэта досыць складанае, філасофскае: ты можаш тыць пэўны ўчынок здрадай, а іншы чалавек — не... З узростам становіцца больш мудрым. Калі большая частка жыцця прайдзена, можна ўжо могае дараваць — і даруеш... Рады, што ў маім жыцці ўдараў у спіну не было.

Татьяна ПАДАЛЯК.

ХТО КАГО?

У Рэгачове 38-гадовыя мясцовы жыхар, непрацуючы і не судзімы раней, добра выпіўшы вечарам разам са сваёй 30-гадовай жонкай, пачаў высьветляць адносіны ў сваёй кватэры. Сварка закончылася збіццём жанчыны. Толькі ў ходзе анатаміравання раніцы наступлага дня высьветлілася, што яна атрымала цяжкія чарпана-магзавыя траўмы, ад чаго і памерла.

У вёсцы Вялікі Бор Хойніцкага раёна прыкладна ў той жа час разыгралася аналагічная трагедыя. Толькі ў гэтым выпадку больш спрытнай у сямейнай разборцы аказалася 22-гадовая непрацуючая жанчына, якая ўздзіла нору з грук свайго сужціцеля, таксама непрацуючага, 30-гадовага мядсцовага жыхара. Ад атрыманай траўмы ён памёр у Хойніцкай бальніцы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Летась ЗАГСы зарэгістравалі немаўлят болей на 4 працэнты

— За апошнія 5 гадоў колькасць нарматыўных актаў, якія праходзяць прававую экспертызу ў нашым міністэрстве, узрасло на 27 працэнтаў, — паведаваў **Віктар ГАЛАВАНУ, міністр юстыцыі Рэспублікі Беларусь**, на прас-канферэнцыі па выніках дзейнасці міністэрства ў 2008 годзе. — Гэта сведчыць пра тое, што ў нас яшчэ шмат грамадскіх адносін, якія не ўрогуляваныя нормама права, што мы знаходзімся ў стадыі фарміравання новых эканамічных адносін, іе стабілізацыі, іе развіцця, прыводзім на больш высокі ўзровень забеспячэння праваў і свабод нашых грамадзян, — менавіта гэтым тлумачыць Віктар Рыгоравіч павелічэнне колькасці нарматыўных актаў, што правяраюцца.

У заканадаўстве, якое датычыцца сферы дзяржаўнага будаўніцтва, Віктар Галавану адзначыў наступныя дакументы, якія распаўсюдвала Міністэрства юстыцыі:
 — Мы распрацавалі праект Закона «Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асобаў», дзе

комплексна будучь урогуляваныя ўсе адносіны, што ўзімаюць паміж дзяржавай і суб'ектамі гаспадарання, а таксама паміж дзяржавай і грамадзянамі. Мы распрацавалі праект Указа Прэзідэнта аб дадатковых мерах па прызначэнні да грамадска-карыснай працы бацькоў, якія абавязаны кампенсавать сродкі на ўтрыманне сваіх дзяцей ў дзяржстатовах.
 Па словах міністра юстыцыі, у гэтым дакуменце з'явіцца норма па стварэнні ў раёнах разбітатэйна-сацыяльных цэнтраў, дзе «няправільныя» бацькі будучь працаваць з улікам іе здароўя і магчымасяў. Па меркаванні Віктара Рыгоравіча, такая мера ў большай ступені дазволіць прыцягнуць гэтых людзей да грамадска-карыснай працы і апаццяць выдаткі дзяржавы на ўтрыманне іе дзяцей. Яшчэ адным важным дакументам, які адзначаў міністр юстыцыі, з'яўляецца праект Указа Прэзідэнта Беларусі «Аб канцэпцыі ювэнальнай юстыцыі», г.зн. спецыяльнай сістэмы праваасудды для няпоўнагадовых. Але гэты праект пакуль нават не

быў аддадзены на разгляд кіраўніка дзяржавы. Цікава, што за апошнія чатыры гады Міністэрства адмовіў ў прыняцці нарматыўна-прававых актаў у 408 выпадках, пасля чаго некаторыя міністэрствы нават і не спрабавалі іе перапрацаваць згодна з рэкамендацыямі Мініста. Яшчэ Віктар Галавану агучыў і некаторыя статыстычныя звесткі за мінулы год: напрыклад, бюджэт краіны атрымаў на працягу 2008 года больш за 51 млрд рублёў дзяржшпільні ад натарыяльных дзейнасцяў, а аддзельні ЗАГС зарэгістравалі каля 340 тысяч актаў грамадзянскага стану. Прычым колькасць рэгістрацыі народнайцаў павялічылася на 4 працэнты (а калі раўняць з 2004 годам — то на 20 працэнтаў). Дарчы, 5 лютага Міністэрства юстыцыі будзе з'яўляваць свой Дзень народнасцяў — роўна 90 гадоў таму, 5 лютага 1919 года, быў зацверджаны спіс камісарыяў, якія ўваходзілі ў Вялікі Прэзідыум ЦПК, сярод якіх быў і камісар юстыцыі Адольф Хрыстафаравіч Гетнер.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Антыкрызісная эканоміка

НЯГЛЕДЗЯЧЫ НА НЕГАТЫЎНЫЯ ТЭНДЭНЦЫ

Удзельная вага прамысловай вытворчасці Гомельскай вобласці па выніках мінулага года складала чырвоную роспубліканскіх аб'ёмаў. Наш каронацкі гурты з намеснікам старшыні Гомельскага аблвыканкама **Балаславам ПІШУКОВым** аб патэнцыяле прамысловасці ва умовах сучаснай эканамічнай сітуацыі.

— Летась была выканана большасць асноўных мэтавых паказчыкаў прагнозу, дэведзёных вобласці. Прыорэт прамысловай вытворчасці склаў больш за 14 працэнтаў, спажывецкіх тавараў — 12 працэнтаў. Стабільна спрацавалі буйныя валаўтваральныя прадпрыемствы — Мазырскі нафтаперапрацоўчы і Беларускі металургічны заводы, вытворчае аб'яднанне «Гомельскаш» і іншыя. У 2008 годзе на Гомельскаш быў выпушчаны 10-тысячны зернеборачны камбайн. Гэта прадпрыемства больш чым у два разы павялічыла экспарт сваёй прадукцыі. Упершыню аб'ёмы паставак тэхнікі за межы краіны перавысілі памер дзяржаўнага заказу на сельгаспадарчыя машыны для ўнутранага рынку.

— **Наколькі актыўна ішлі працы мадэрнізацыі, стварэння новых вытворчасцяў, асаваення новых відаў прадукцыі?**
 — Летась уведзены ў строй Лоўскі цагельны і Гомельскі шклатарны заводы, першыя ўзоры шклатарнай прадукцыі атрыманы і на замежным прадпрыемстве «Белшкларам». Толькі на гэтых прадпрыемствах засвоена каля 120 мільянаў долараў інвестыцый, створана больш за 500 новых рабочых месцаў. Уведзена ў эксплуатацыю лінія па вытворчасці жалезнага мармеланду на фабрыцы «Чырвоны Мазыран», запрацавала новая тэхналагічная лінія па вы-

творчыня магутнасці ў два разы. Актыўна ідзе тэхнічнае пераўзбраенне прадпрыемстваў па перапрацоўцы малака і іншых.
— Але ж, здаецца, прамысловасць першай і найбольш бязліка адчула ўплыў негатыўных тэндэнцый канца года.
 — Так, безумоўна. У лістападзе-снежні на шэрагу прадпрыемстваў пачалі зніжацца аб'ёмы вытворчасці. З'явіліся праблемы збыту прадукцыі, набыцця сыравіны і матэрыялаў, Kredытавання, цяжкасці з правядзеннем знешнегандлёвых разлікаў. У першую чаргу гэта звязана з краўнэла экспертаментнага прадпрыемствам. Таму сёння практычна ўсе вытворцы павіны рэагавалі гледзець свае планы, стылі і метады працы. Галоўнымі ў сучасных умовах становяцца скарачэнне выдаткаў і павелічэнне продажы.

— Якія меры прыняты ўжо ў вобласці, каб стабілізаваць сітуацыю, змягчыць уплыў знешніх негатыўных тэндэнцый на эканаміку рэгіёна?

— Снежань мінулага года паказуе, што пры мабілізацыі намагаўна станоўчыя вынікі ёсць. Так, дзякуючы зорбленым заходам, удзельная вага запасаў гатовай прадукцыі ў сярэднямесячным аб'ёме вытворчасці па камунальных арганізацыях знізілася за месяц са 431% да 104% (або ў фактычных цэнах, больш чым на 30 мільярдаў рублёў).
 Найважнейшае пытанне сёння — дыверсіфікацыя рынку збыту, пашырэнне продажы, у тым ліку на новых знешніх рынках. Летась прадпрыемствы і арганізацыі вобласці супрацоўнічалі з партнёрамі

капітальныя ўкладанні. Так, калі тры гады запар (2005, 2006, 2007) доля бюджэтных сродкаў складала каля 40% у агульным аб'ёме інвестыцый, на выніках 2008 года яна павялічылася да 30%.

— Якія праекты на Гомельшчыне сёння рэалізуюцца за кошт прыцягнення неадзяржаўных інвестыцый, у першую чаргу — замежных?

Усяго ў рабоце знаходзіцца 109 інвестпраектаў, з іх 64 — на камунальных прадпрыемствах. 31 такі праект рэалізуюцца з прыцягненнем замежных інвестыцый (у асноўным гэта прадпрыемствы прапаўчоўчай галіны ІАПК). З іх 16 — прамыя замежныя інвестыцыі.

Гэта вытворчасць вырабаў з арміраванага бетону на прадпрыемстве «БелБетонСістэм» (Хвія), будаўніцтва іранскіх партнёрнага гандлёва-грамадскага цэнтры і жылога комплексу ў Светлагоры, літоўцы будуюць гандлёва-забавальны цэнтр у Жлобіне, пачаў ажыццяўляцца інвестыцыйны праект, звязаны з вытворчасцю керсыцыну на аснове перапрацоўкі фосфагіпсу (Бельгія, Іспанія) і іншыя праекты.

45 інвестыцыйных праектаў плануецца рэалізаваць суб'ектамі малага прадпрыемальніцтва ў асноўным за кошт прыцягнення ў гаспадарчы абарот невыкарыстоўваемай дзяржаўнай маёмасці, гадоўным чынам у малых гарадскіх пасяленнях. Сёлетня перад вобласцю стаіць яшчэ больш складаная задача. Нам дэведзены наступныя паказчыкі па тэмпах росту інвестыцый у асноўны капітал: па арганізацыях, падпарадкаваных мясцовым саветам — 119%, па юрыдычных асобах без ведамаснага падпарадкаванасці — 133%. Такім чынам, патрабаванне кіраўніка дзяржавы па дэлюбарызацыі, больш актыўнай лібералізацыі эканамікі, развіцця рыначнай вытворчасці ў краіне неабходна выконваць не толькі за кошт унутраных крыніц (бюджэт і ўласныя сродкі прадпрыемстваў), але і за кошт прыцягнення сродкаў прыватных інвестараў, у тым ліку замежных. Гэтым мы і будзем займацца сёлетня.

Гутарыла Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Як вырашыць жылёвае пытанне?

ВАМ АДКАЗВАЕ ЮРЫСТ

У 2007 годзе я закончыў каледж і быў размеркаваны на працу на адно з прадпрыемстваў горада Мінска. Адукацыя — сярэдняя спецыяльная, вучыўся за кошт сродкаў дзяржаўнага будаўніцтва. Пры прыёме на працу ў мяне не патрабавалі мінскай прайскі і я па сёння прапісаны ў сваёй бацькоў у Лагойскім раёне, а жыву на кватэры, якую здымаю за ўласныя сродкі. Ці абавязана арганізацыя даць мне якое-небудзь жыллё, калі ў ёсць інтэрнат? А калі няма? Па мая звестках, інтэрната няма. Ці праўда, што мяне не трэба працаваць і жыць у Мінску пры гадой для пастаюняй на жыллёвую чаргу па той прычыне, што я малады спецыяліст? Ці магу я стаць у чаргу на атрыманне жылля ў г. Мінску, як і на якіх умовах? Якія дакументы патрабуюцца і куды трэба звяртацца? Ці патрэбна мне мінская прайскі? Ці магу я ўзяць які-небудзь ільготны Kredыт на жыллё? Ці магу я атрымаць (купіць) па дзяржаўнай цане) зямельны ўчастак пад Мінскам для будаўніцтва дома? Магчыма, мяне лепш стаць на чаргу ў сваім раёне, бо ў Мінску чарга падыдзе гадой праз 20, а ў Лагойску — праз 5-6 гадой. Але для гэтага мяне патрэбна будзе шукаць там іншую працу, бо ў бацькоў, дзе я прапісаны, хлапе мятраў. І яшчэ пытанне: калі ў мяне атрымацца дамоўка аб пераводзе па сваёй спецыяльнасці ў арганізацыю ў Мінскім раёне для таго, каб стаць там на жыллёвую чаргу, ці не страчу я сваё ільготнае жыццё спецыяліст?

Аляксандр С., г. Мінск
 Палажэннем аб інтэрнатах, зацверджаным пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 15.09.1999 № 1437 са змяненнямі і дапаўненнямі на 20.06.2008 г., устаноўлена, што жылёе памішканне ў інтэрнатах даецца грамадзянам па сумесным рашэнні адміністрацый арганізацыі і профса-аказнага камітэта ў парадку чарговасці, зыходзячы з часу прыняцця на ўлік ахвотных атрымаць жылёе памішканне ў інтэрнатах, на час працы ў гэтай арганізацыі. На такі ўлік прымаюцца грамадзяне па іе заяве з часу паўступлення на працу ў адлаведнасці з жылльвым заканадаўствам і калектыўным дагаворамі, дзейнымі ў арганізацыі. Заканадаўствам не прадугледжана права маладых спецыялістаў на першачарговае або пазачарговае забеспячэнне памішканнямі ў інтэрнатах, аднак калектыўны дагавор арганізацыі такое права можа быць прадугледжана.

Палажэннем аб размеркаванні выпускнікоў, якое дзейнічала на дзень вашага размеркавання, а таксама новым Палажэннем, зацверджаным пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 10.12.2007 г. № 1702, устаноўлена, што пры неда-статковасці ўласнага жылльвага фонду арганізацыі могуць выздыляць маладым спецыялістам, якія прыбылі на працу па персанальным размеркаванні, сродкі з мэтай кампенсавання затрат на наём жылых памішканняў у грамадзян (пункт 25).

Згодна з пунктам 7 Палажэння, зацверджанага Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 29.

Кампанія «Катэрылар» зацікаўлена ў супрацоўніцтве з БелАЗам і Мінскім матарным заводам

Пра гэта заявіў на сустрэчы з прэм'ер-міністрам Беларусі Сяргеем Сіпярскім віцэ-прэзідэнт амерыканскай кампаніі Майк Баўнтан.

Кампанія правяла ў Беларусі 2 дні і наведвала Мінскі матарны завод і БелАЗ. Спецыялісты «Катэрылар» вырашылі прадоўжыць свой візіт на БелАЗ і з'явіцца на адзін дзень. Майк Баўнтан таксама праінфармаваў, што на Мінскім матарным заводзе з'явіцца на адзін

дзень затрамацца эксперт па рухавіках.

Кампанія «Катэрылар» з'яўляецца сусветным лідарам у тэхналагічных працэсах і найбуйнейшым вытворцам будаўнічай і горназдабыўнай тэхнікі, дызельных і газавых рухавікоў, прамысловых газавых турбін. Выручка кампаніі ў 2008 годзе складала каля 50 млрд долараў. Вытворчы патэнцыял кампаніі складае больш за 150 заводаў на пяці кантынентах са

Супрацоўніцтва

штатам супрацоўнікаў звыш 100 тыс. чалавек.

«Катэрылар» прысутнічаў на рынку Савецкага Саюза з 1973 года. З 2005 года кампанія пачала працаваць у краінах СНД. Заснаваны 4 прадстаўніцтвы ў Маскве, Уладзівасток, Хабарэўску і Алма-Аце. Таварнапраходная сетка «Катэрылар» з філіяламі дзейнічае больш чым у 100 гарадах СНД, агульная колькасць яе супрацоўнікаў звыш 3,5 тыс. чалавек.

БЕЛТА.

Што нам сёння кватэру адрамантаваць?

Шматлікія эксперты гавораць, што першыя сур'ёзныя наступствы сусветнага фінансаванага крызісу ў многіх галінах нашага жыцця мы адчуем крыху пазней. А хто, як гаворыцца, праінфармаваны, той і ўзброены. Таму яшчэ напрыканцы мінулага года гэтыя эксперты рабілі свае прагнозы адносна развіцця тых ці іншых падзей. У прыватнасці, недзе працэнтаў, што жадаючым заняцца рамонтам уласнага жылля якраз напачатку разгортвання вышэйназваных падзей зусім не варта ўважваць у гэтую справу. Маўляў, бліжэй да вясны цэны на рамонтныя работы павінны знізіцца, тады і надыйдзе доўгачаканы момант. Мы вырашылі правярць, наколькі зараз такія прагнозы апраўданыя. З гэтай мэтай звярнуліся да спецыялістаў, што працяглы час займаюцца рамонтам жылля мінчан.

— На сёння цэны на паслугі па рамонту кватэры ў параўнанні з канцом мінулага года сапраўды знізіліся — працэнтаў на 15—20. Крызіс, канешне, паўплываў на сітуацыю. З іншага боку, для нас гэта традыцыйнае зніжэнне і кошты, і колькасці заказаў менавіта ў гэтую пару года, — кажаў наш эксперт. — У нас, да прыкладу, зараз заказы ёсць, але іх менш, чым у іншы час. Павелічэнне колькасці заказаў ад заказчыкаў чакам бліжэй да сакавіка — красавіка. Якімі будуць тады цэны на рамонтныя работы? Пахывём — пабачым, але самі банчыце, колькі апошнім часам узводзілася жылля ў сталіцы.

І ўсё ж, у якаў працягла суму аб'ёму ў сённяшніх касметычных рамонты, скажам, дуплякавей кватэры ў «хрушчоўцы» агульнай плошчай каля 45 квадратных метраў?

Значыць, старыя шпалеры каштуе 1 долар за квадратны метр, праўда, калі спеўшым і гэта здымацца адносна лёгка. Іншы сум а можа крыху павялічыцца (а калі вы новыя шпалеры на напластаванне папярэдніх рызыкаўна — могуць адваліцца). Зямляка столі ад папярэдніх рамонты — таксама 1 долар за квадратны метр. Тую ж столь зашыткаваць і пафарбаваць (тры слаі шпаклёўкі, два — грунтоўкі, двочыны пафарбавання) будзе каштаваць усё разам 8 долараў за «квадрат». У выпадку, калі на столь патрэбна будзе наклеіваць ленту-паўнічкі для выраўноўвання вачына, вынікаваць сума, канешне, будзе большай, аднак у «нашым» выпадку — кватэры ў панэльным доме — такая аперацыя наўрад ці спатрыбуцца.

Кашт пералічаных работ можна некалькі зменшыць. Напрыклад, самому пафарбаваць падлогу. Або прапусціць якую-небудзь аперцыю, канешне, не ва ўрон агульнай справе (калі цэны ў большым нармальным стане — не шпакляваць іх). Але ж мы яшчэ не загалілі пра кошту сама аддзелачных матэрыялаў... Паводле слоў нашага эксперта, за апошнія гады многія з іх пакрысе даражылі. Калі гаварыць пра нядаўнюю дэвальвацыю рубля, дык, натуральна, як мінімум на тую ж 20 працэнтаў, калі кліенты расплачваюцца менавіта рублямі, многія будаўнічыя і аддзелачныя матэрыялы для іх сталі каштаваць больш.

Ідзем далей. Сцены трыба два разы зашыткаваць плюс паклеіць новыя шпалеры. Усё разам каштуе 5 долараў за квадратны метр. Проста пафарбаваць драўляную падлогу два разы — яшчэ 3 долара за «квадрат».

Усё гэта, зазначым, кошт толькі саміх работ — калі цалкам узваліць іх на чужыя плечы. Хоць тую ж мабіль, хутчэй за ўсё, давядзецца выносіць менавіта вам. Пры цалкам пустой кватэры такі касметычны рамонт вам зробіць мінімум за два тыдні, але лепш загадаць арыентавацца на крыху большы тэрмін, у ідэале — месячнік. Проста па тэхналогіі пасля шпаклёўкі столі павінны прайсці тыдзень, пасля той жа аперацыі са сценамі — столькі ж. Балазе, зараз у гарадскіх кватэрах працае ацяпленне, калі яно адключана, працэс кожна некалькі зачытвацца па часе.

Падводзім сваеасаблівыя вынікі. За рамонт столі ў кватэры дзевяццацца запліцца недзе 400—

450 долараў. Сцены абыдцця яшчэ прыкладна ў 700—800, падлога — у 150 долараў (падлікі зроблены ў сярэднім і без уліку ўзнікнення нейкіх складанасцяў падчас работ). Агульная сума вышэйпералічанай «касаметыкі» ад 1250 да 1400 долараў. Дарчы, падобную выніковую суму нам назвалі прыкладна за тую ж работы і ў адным са сталічных ЖЭСаў, куды мы звярнуліся ў «пошучку» спецыялістаў па рамонту. Толькі што ў рубль — 3 мільёны, якія па цяперашнім курсе блізка да вышэйназваных лічбаў.

Што па чым?

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости» (УНП 690324015) по поручению Озерки-Слободского сельисполкома

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельного участка в частную собственность гражданина РБ для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в Смолевичском районе, д. Домашаны, пл. участка 0,0998 га, кадастровый номер 624883003601000206, начальная цена — 10 000 000 рублей, в непосредственной близости имеются сети электроснабжения, газоснабжения. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», г. Минск, МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации в сумме — 486 929 рублей. Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельным участком. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **03.03.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **25.02.2009 г.** до 17.00 по вышеуказанному адресу.

Контактный телефон (8 017) 224 61 36.
Наш сайт в интернете: www.rlt.by.

УНП 690324015

ОАО «Минсконтракт» (продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (организатор аукциона)

ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже зданий, сооружений и иного имущества, расположенного на ул. Смоленская, 51 в г. Минске, единым лотом.

В состав лота входит следующее имущество:

№ п/п	Наименование объектов	Инв. №
1.	Административное здание (общая площадь — 162,5 кв. м)	565
2.	Здание склада (общая площадь — 362,9 кв. м)	567
3.	Здание склада (общая площадь — 858,3 кв. м)	568
4.	Здание склада (общая площадь — 193,7 кв. м)	569
5.	Здание склада (общая площадь — 731,5 кв. м)	570
6.	Здание бытового назначения (общая площадь — 96,1 кв. м)	571
7.	Открытая площадка (площадь — 0,9 га)	572
8.	Навес (общая площадь — 182 кв. м)	573
9.	Водопровод наружный (длина — 230 м)	574
10.	Наружное освещение	941
11.	Ограждение железобетонное внешнее с воротами	942
12.	Канализация бытовая (длина — 14 м)	943
13.	Насаждения	944
14.	Водосчетчик Вир-М	212
15.	Прибор учета тепла ФС-31М1	1

Площадь земельного участка — 1,2031 га, кадастровый номер 5000000000001001893. Отвод земельного участка будет производиться Минской городской землеустроительной и геодезической службой. Начальная цена лота — 2 425 856 647 белорусских рублей без учета НДС.

Продаваемое имущество обременено договорами аренды. Купителю в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, условиями проведения аукциона; нотариально заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенные банком копии платежных поручений, подтверждающих внесение задатка и платы за участие в аукционе в размере 4 базовых величин, а также иные документы в соответствии с условиями проведения аукциона.

Задаток в размере 200 000 000 белорусских рублей и плата за участие в аукционе перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наименьшую цену за продаваемый объект. Порядок проведения торгов указан в условиях проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем аукциона подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата объекта осуществляется в течение 15 календарных дней с даты проведения аукциона. Аукцион состоится **05 февраля 2009 года** в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по **03 февраля 2009 года** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: 227 48 36 — УП «Минский городской центр недвижимости».

УНП 190398583.

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ»

проводит аукцион на право заключения договоров аренды нежилых помещений (сроком на 3 года, расположенных по адресу: Минский район, дер. Б. Тростенец, ул. Западная, 9:

№ лота	Тип нежилого помещения, сооружения	Общая площадь (м²)	Ставка арендной платы за 1 м²	Начальная цена права аренды (бел. руб.)
1	складское помещение	236,34	7 евро	6 465 861
2	складское помещение	102,96	7 евро	2 816 811
3	складское помещение	70,98	7 евро	1 747 703
4	складское помещение	64,48	7 евро	1 764 064
5	складское помещение	47,06	7 евро	1 287 482
6	складское помещение	290,1	6 евро	4 761 986
7	складское помещение	209,3	7 евро	5 726 093
8	складское помещение	42,6	7 евро	1 048 918
9	автостоянка	1400	1 евро	7 660 324
10	административное помещение	25,6	6 евро	420 224

Задаток 10 % от начальной цены права аренды. Оплата за право аренды осуществляется в течение 10 дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Подробное извещение опубликовано в газете «Звезда» от 13.11.2008 г. Аукцион состоится **10.02.2009 г.** в 15.00 по адресу: Минский район, дер. Б. Тростенец, ул. Западная, 9, актовый зал Управления «Торгсервис». Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **09.02.2009 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Тел. (8017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства, при Мядельском райисполкоме

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже обращенных в доход государства объектов недвижимого имущества: **Лот № 1:** производственное здание, об. пл. 284,8 кв. м, г. Мядель, ул. Интернациональная, д. 18 а. Начальная цена — 86 292 900 бел. рублей. **Лот № 2:** здание пилорамы, об. пл. 766,2 кв. м, г. Мядель, ул. Интернациональная, д. 17. Начальная цена — 182 844 900 бел. рублей. Начальные цены снижены на 10 %. Подробное извещение опубликовано в газете «Звезда» от 09.12.2008 г. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **17.02.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **16.02.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу.

Тел. (8017) 224 61 34. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

КУП «Минский областной центр учета недвижимости»

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже обращенного в доход государства гаража № 160 (общ. пл. 25,7 кв. м) с подвалом в ГСК «Свислочь» в г.п. Свислочь. Начальная цена снижена и составляет 4 219 200 бел. руб. Подробное извещение опубликовано в газете «Звезда» от 19.02.2008 г. Аукцион состоится **11.02.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.02.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу.

Контактный телефон (8017) 2246134. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

пiлi пад завязку, бiлiся да смерцi

Размова ідзе пра двух маладых гамлячанаў, якія нідзе не працавалі, але любілі раздзіцьшы пляшкы, як кажуць у народзе. Сустрэўшыся ў падвале аднаго са шматпаварых дамоў па вуліцы Косарава, яны добра выпілі, а потым пачалі выствяляць, хто каго больш павяжа. Не прышліўшы да згоды, уключілі адно ў аднаго. І мабільнай-шы, які ўжо меў крымінальную судзімасць за крадзеж, так пачаў стэрайшага, што той сканаў.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

УКРАЛІ, ЯК ПАНЕСЦІ

У Баранавічах будаўнікі рамантавалі гімназію. Адзін з рабочых, ведаючы, што ледзьве матэрыялы і інструменты, вырашыў з напарнікам прыхапіць тэшы для сябе.

Ночны яны наведалі гімназію і нагрэлі і інструментамі і матэрыяламі так, што ледзьве маглі несьці.

Але зладзеі далёка не адшлі, бо трапілі ў рукі міліцыі.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости»

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже обращенного в доход государства земельного участка № 3 пл. 0,0722 га в с/т «Ландыш-Анотово» (д. Анетово Пуховичского р-на) с расположенным на нем незавершенным строительством садовым домиком, деревянным туалетом, колодезем и металлической бочкой. Начальная цена 11 664 000 бел. руб. Подробное извещение опубликовано в газете «Звезда» от 29.11.2008 г. Аукцион состоится **11.02.2009 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.02.2009 г.** до 17.00 по указанному адресу.

Контактный телефон (8017) 2246134. Сайт в интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

Утерянный представительством № 3 по г. Минску Белгосстраха бланк страхового полиса добровольного страхования от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу серии БЛ № 535399 считать недействительным.

ЗВЯЗДА
БЕЛОРУССКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОВСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ПАХАМАНЕНКА, С. ПРАТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎСЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦЬКА, А. СЛАНЕЦЬКА (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦИМОШЫК, І. ЦИЧАНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (г.п./факс); аддзельны — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, ірэдчынага — 287 19 68, саратарыя — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чыроня змяна» — 292 44 12; «Місцове самакіраван-

н» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродзе: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 47 26 02, Мінску: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03; прыём рэкламы тэлебачання: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс: 292 04 52.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.minsk.by

Атары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падобіе і дакладнасць фактаў. Іх меркаванне не з'яўляецца судзімай і меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрававаныя ёй пiсьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных «Звезда», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрававана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва Беларускай Дом друку».

Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў у год.
Тыраж 33.538 Індэк 63850. Зак. № 465. Нумар падлісаны ў 1930.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Тры сырныя навінкі з Валожына, альбо як зрабіць смачнае карысным

Нема дакладных звестак, дзе і калі ўпершыню з'явіўся сыр, аднак яго прынята лічыць равенскага хлеба. Паводле адной з версій, вынаходнікам сыру былі бедныя, якія ў мяшках з авечых страўніку перавозілі малако. Спёка, трысняжкі і ферменты пертаваралі малако ў сыр. Магчыма, што менавіта ад беднага Еўропа даведлася аб гэтым харчовым прадукце. Вандзіць, саліць, саджаць на сыры цвіль першымі здагадаліся сярэднявечныя манашы, а на тэрыторыі Расійскай імперыі сыр трапіў з Галандыі ў часы Пятра Вялікага.

Класіка і наватарства

Сёння ў свеце існуе каля тысячы гаўтукаў сыру. Па спосабе выпрацоўкі яны падзяляюцца на плаўленыя, цвёрдыя, паўцвёрдыя, мяккія, расольныя і сыры з швілю. Аднак класіфікацыя гэтага прадукту па мяккасці досыць умоўная — у розных краінах да адной і той жа групы адносяць розныя сыры. Між іншым, знаёмы сьвярджаць, што цвёрдыя і паўцвёрдыя сыры маюць самыя пяшчотны і тонкі смак.

— Раней усе нашы сыры лічыліся цвёрдымі, — расказвае **начальнік лабараторыі Валожынскага маславага заводу Марыя Іванавіч Галец**. — Аднак пачынаючы з кастрычніка 2008 года (згодна з новай класіфікацыяй) яны сталі адносіцца да групы паўцвёрдых. Увогуле, цвёрдыя/мяккія залежыць ад працэнта ўтрымання вільгаці ў прадукце.

Раней у якасці згусьляльніка малака для вырабы сыру выкарыстоўвалі сьвечны фермент (яго атрымлівалі са страўніку цялят ці авечак). Сёння, акрамя сьвечнага, шырока прымяняюцца бактэрыяльны і мікробныя згусьляльнікі.

Смак сыру ў асноўным залежыць ад заваксы. Пры ўсім сваім знешнім падабстве розныя гаўткі сыру могуць мець ярка выражанае смакавыя асаблівасці і адметнасці. На Валожынскім маславаму заводу зараз вырабляецца 15 найменш вядомых сыроў. Ёсць у асартымэнце і традыцыйныя, правераныя часам гаўткі, напрыклад, «Російскі», якім прадпрыемства радуе спажываўцоў ужо 40 гадоў. Ёсць і яго «нашадкі» — «Російскі молодой» і «Російскі особый», якія розніцца ад «бацькі» меншымі тэрмінамі высяпявання. Цкава, што «Російскі» сыр, вырабляюць на Валожынскім заводзе, мае больш мяккую пяшчотную кансістэнцыю, чым яго сабраў, зроблены па такой жа рэцэптуры і з аднолькавымі заваксамі ў іншым рэгіёне Беларусі. Магчыма,

справа тут у травах, якія спажываюць каровы (нездарма нашы продкі казалі: што ў каровы на языку, тое і ў малаці). Маюць сваё прыхільніцтва і на Беларусі, і за мяжой сыры «Слівочны», «Воложинскі», «Слуцкі», «Вітязь» (апошні асабліва папулярны ў Расіі).

Сёння Валожынскі завод — адзінае прадпрыемства, якое вырабляе сыр з паўтвораў і з чарамшой. І сам гатовы прадукт, і яго раслінныя напуўняльнікі настолькі ўнікальныя, што заслужваюць асобнай гаворкі.

Ад ста хваробаў

У структуры захворваласці насельніцтва эканамічна развітых краін сярэдня-на-сасудзістая паталогія стала займае першае месца. Сёння актуальнай праблемай застаецца пошук новых лекавых сродкаў з утрыманнем комплексу рэчываў, якія б папярэджвалі развіццё хваробаў сэрца і сасудаў. Такой расліннай прыроднага паходжання з'яўляецца чарамшой.

Папэйтнік — старажытная культурная расліна, якая здаўна прымяняецца ў народнай медыцыне і ў якасці харчовай дабаўкі. Сёння даказана, што папэйтнік аказвае ярка выражанае гіпалікемічнае, антысклератычнае ўздзеянне, мае антыаксідантны эфект. Папэйтнік вырошчвалі ў Старажытным Егіпце, Грэцыі, Рыме. Ён узгадваецца ў антычных творах і нават у Святым Карале.

Балгарская народная медыцына раіць прымяняць папэйтнік пры агульнай слабасці і аслабленні, пры экзэмах. У кітайскай медыцыне траву выкарыстоўвалі для лячэння імпатэнцыі і іншых саксуальных парушэнняў у мужчын. Прэпараты з насення папэйтніку здаўна лічыліся выдатным танабуэчыым і бясцелым сродкам. Акрамя таго, іх прымянялі пры хваробах кішчачніка, спазмах страўніка, паражэннях мачавых каналёў, прастудных захворваннях, неўрастанні. Адвар папэйтніку і зараз

выкарыстоўваюць для лячэння хваробаў вачэй. Аднак іхны лектары сярэднявечна прызначалі папэйтнік пры эпілепсіі. У Францыі яго прысваіваюць як бясцелым сродкам, а таксама пры падыгры.

Цкаваць да папэйтніку з боку класічнай навукі ўзрасла ў 30-х гадах мінулага стагоддзя, калі ў насенні папэйтніку былі выяўлены стэроідныя спалучэнні, неабходныя для вытворчасці гарманальных і іншых лекавых прэпаратаў. Сёння вучоныя тлумачаць шырокі спектр фармакалагічнага дзеяння папэйтніку наяўнасцю ў ім розных каштоўных бялкоў і актыўных спалучэнняў (бялкі, полісахарыды і г.д.). У траве і насенні папэйтніку ўтрымліваюцца 23 элементы (у тым ліку фосфар, калій, кальцый, магній, натры, крэмій, жалеза) і мікраэлементы (ванады, марганец, хром).

Сучасная медыцына зьяўляе аб прэспэктывах распаўсюду лекавых прэпаратаў з розных відаў сыравіны папэйтніку, аб мэтагадасці пашырэння яго медыцынскага прымянення і выкарыстання ў лекава-прафілактычным харчаванні (нездарма сёння папэйтнік уваходзіць у склад шматлікіх бялкоўна-актыўных дабавак).

Чарамша — дзікі від цыбулі, шматгадовая травяністая расліна з сямейства лілейных. Лекавыя якасці чарамшы былі вядомы з даўня часоў. Старажытныя егіпцяне лічылі дзякую цыбулю свяшчэннай (яна стрымлівала тленне) і кляліся на ёй. У Старажытным Рыме чарамшу лічылі выдатным сродкам ачышчэння крыві і страўніка. З гэтых пагадленняў і лектары Старажытнага Фармакалагічнага якасці чарамшы блізка да якасці чарамшы. Ва ўсіх частках расліны ўтрымліваюцца эфірныя масла і вітамін С. Востры адметны смак і высокая канцэнтрацыя вітаміну надаюць чарамшы высокую папэйтніку каштоўнасць. У ёй выкарыстоўваюцца цыбуліны, лісце, кветкавыя стралкі. Ужываюць чарамшу звычайна з сырам, у марынаваным ці салёным выглядзе.

Фармакалагічныя якасці чарамшы блізка да якасці чарамшы. Ва ўсіх частках расліны ўтрымліваюцца эфірныя масла і вітамін С. Востры адметны смак і высокая канцэнтрацыя вітаміну надаюць чарамшы высокую папэйтніку каштоўнасць. У ёй выкарыстоўваюцца цыбуліны, лісце, кветкавыя стралкі. Ужываюць чарамшу звычайна з сырам, у марынаваным ці салёным выглядзе.

Як лекавую расліну яе прымяняюць пры шыза і газраскверзе. Акрамя таго, чарамша валодае антымікробным эфектам. У народнай медыцыне Каўказа яе прымяняюць пры розных кішчачных інфекцыйных захворваннях. Цыбуліны чарамшы выкарыстоўваюць для лячэння ран, язвы і пролежняў.

Тры «брыльянты»

На Захадзе адпеты здаровага харчавання даўно ўваў ў свой рацыён сыр з паўтвораў, сыр з чарамшой. Сёння такія магчымаць з'явіліся і ў беларускіх спажываўцоў. Праўда, знайсці сырныя навінкі можна толькі ў буйных сталічных крамах і гіпермаркетах — Валожынскі завод асавой вышук нетрадыцыйных гаўтукаў не так даўно і пакуль адраўляе ў продаж невялікія пробныя партыі.

Тры сырныя «брыльянты» — «Візенланд» («Wiesland» (з чарамшой і выразным пікантным смакам), «Альпенталь» («Alpental» (з паўтвораў і лёгкім прысмакам грэцкага арха) і «Альпенталь» («Alpenberg» (з пяшчотным смакам і бэта-карацінам) зроблены па нямецкай рэцэптуры, з нямецкімі кампанентамі і — у адпаведнасці з нямецкімі стандартамі. Безумоўна, да таго, як трапіць на нашы палкі, усе тры гаўткі прайшлі беларускую сертыфікацыю, аднак нават знешне яны адрозніваюцца ад традыцыйных айчынных сыроў (што ўжо кажа пра смак).

Беларусы прывыклі да светла-жоўтага, бледнага колеру сыру, — тлумачыць дырэктар ААТ «Валожынскі маславага заводу» **Уладзімір Мікалаев Дараўшэнка**, — а на Захадзе зусім іншы крытэрыя якасці і знешняга выгляду гэтага прадукту. Там сыр ярка-аранжавы, і для замежных спажываўцоў гэта норма. Мы даўно хацелі распрацаваць сваю прадпрыемства вытворчасці новых відаў сыроў (ёўрапейскага ўзору). У канцы 2006 года абнавілі абсталяванне (усталявалі найноўшае аўстрыйскае), каб адразу зняць усе пы-

танны па якасці прадукцы. Летас запрасалі ў госці нямецкіх калег, якія стварылі нам новыя басейны для салеўнага сыру. Сёння там знаходзяцца тры віды бактэрый, кожная з якіх уносіць у сыр свае адметныя якасці. Немцы прывезлі свае заваксы, фарбавальнікі, практычна ўсе кампаненты для вытворчасці сыру, акрамя малака. У мінулым годзе мы выпусцілі пробную партыю і адраўлялі яе ў Германію. Там наш прадукт спадабаўся, а дзямі мы падпісалі дамову на пастаўку ў Германію штомесца 20 тон нашых трох навінак. Гэта толькі перша пастаўка. Будзем спадзявацца, што з часам аб'ёмы і рэгіёны паставак павялічацца. З нямецкімі партнёрамі ў нас акрэслілася даволі цеснае супрацоўніцтва. У перспектыве мы плануем стварыць сумеснае прадпрыемства.

Каб не крываць ачыненага спажываўца, частку «нямешкі» сыроў Валожынскі завод пакідае на Беларусі. Калі поўты на «Візенланд», «Альпенталь» і «Альпенталь» на ўнутраным рынку ўзрастае, аб'ём паставак гэтых сыроў у беларускія гандлёвыя пункты таксама вырастае.

Аналіз сітуацыі на сусветным рынку сыроў паказвае, што ў найбліжэйшыя гады Еўропа павялічыць імпорт сыроў на 30 працэнтаў. А значыць, у беларускіх вытворцаў ёсць рэальны шанец заняць сваю нішу на еўрапейскім рынку. Валожынскія сыры «Візенланд», «Альпенталь» і «Альпенталь» адпавядаюць усім патрабаванням якасці, прайшлі сертыфікацыю ў Германіі і Швейцарыі, станаюча зарэкамендавалі сябе ў нямецкіх спажываўцоў. І самае галоўнае — яны смачныя, экалагічна чыстыя і карысныя для здароўя.

На лубы густ

Яксыць гатовая прадукцы непарэдка залежыць ад якасці сыравіны, таму Валожынскі завод актыўна дапамагае СВК-пастаўшчыкам павялічваць надой і паляпшаць якасць «белага золата». Прадпрыемства набыла для сельскагаспадарчых арганізацый сучасныя харчаваныя канцэнтраты для кароў і карма-

выя дабаўкі (каб зрабіць рацыён рагулі м разнастайным і паўнавартасным), халадзільныя ўстаноўкі для свечасомага ахаладжэння малака, мыйныя і фільтравальныя матэрыялы.

У нас шмат прадукцы з павялічаным тэрмінам прыдатнасці, — расказвае Марыя Іванавіч, — аднак мы не прымяняем кансерванты. Павялічэння тэрмінаў захоўвання мы дасягнулі за кошт новых тэхналогій апрацоўкі сыравіны (ручная праца тут практычна адсутнічае) і сучаснай упакоўкі. Наша смятана можа захоўвацца 10 сутак, тварог — 25 сутак. Сёння мы ўводзім новую сышчотку (на 1000 тон выпаранай вільгаці ў суткі). Яна дазволіць нам выпрацоўваць не толькі сухое абстужанае малако, але і сухое цэльнае. Плюс сыраватка.

Яшчэ адным новаўвядзеннем стала прылада для наэфільтравання. Яна дазваляе выводзіць бялок з сыраваткі, якая застаецца ў працэсе вырабы сыроў, тварогу і масла. Бялок можна дадаваць у сыр, а можна вырабляць і новыя гаўткі прадукцы, напрыклад, альбумінавы (цалкам абстужаны) тварог. Яго ацняць аматары дыетычнага харчавання.

Акрамя паўцвёрдых сыроў прадпрыемства выпускае плаўленыя сыры (каўбасныя, пастападобныя, вэнджаныя) — «Дружба», «Белоснежка», «Ізясканы», «Кісламолочны», «Оршанка», «Юбілейны», «Масла», «Крэстынское», «Лубіцкае», «Слома-слівочное», «Шоколадное», «Дашчане», «Отменное», «Преображенское», а таксама сухое абстужанае малако, тварог, сухое малочнае сыраватку, вугры, смятану.

Пра прадукцы Валожынскага заводу можна гаварыць бяскожна, аднак лепш адзім раз пакаштаваць, чым сто разоў прагавіць.

Матэрыял падрыхтавала **Інга МІНДАЛЕВА, Вераніка ХІЛЬКЕВІЧ, Фота Мары Іванавіч.** УНП 600013875

АЛЕРГІЯ НА КАСМЕТЫКУ, або Калі пудра выклікае насмарк

Ад багацця касметычных сродкаў проста воль разбагаціцца! Крэмы сталі такімі «моцнымі» — і ўвільгатняюць, і з маршчынамі змагаюцца, і скуру падцягваюць. Праўда, разам з эфектыўнасцю касметыкі расце і верагоднасць узнікнення на яе алергічных рэакцый. Прычым не толькі ў людзей з адчувальнай скурай...

Рэакцыя на касметычны алерген бывае рознай. Рэакцыя імгненнага тыпу (простыя кантакты дэрматыту) працягваюцца на скуру літаральна адразу ж пасля кантакту з рэчывам-раздражняльнікам. Плошча пашкоджання адпавядае плошчы кантакту. Рэакцыя запаволеннага тыпу (алергічны кантакты дэрматыту) развіваецца праз некалькі дзён пасля першага кантакту з алергенам. У гэтым выпадку апошні выклікае раздражненне, дасягнуўшы пэўнай канцэнтрацыі ў клетках. Плошча змену на скуру можа выходзіць за межы непарэдкага кантакту.

Прычыны алергіі могуць быць як невялікае пачырваненне, сухасць і лущэнне скуры, так і даволі моцны асёк. Сыл звычайна суправаджаюцца свербам, а часам і болем. Пры ўдзяванні алергенаў можа з'явіцца алергічны насмарк. Пачатковыя яго правы — чханне, ускладненае рыхванне праз нос.

Якія рэчывы выклікаюць алергію? У прычыне алергічнай рэакцыі можа ўзнікнуць на любы кампанент касметычнага сродку, таму засцерагацца ад гэтай з'явы не магчыма. І ўсё ж найбольш частымі алергенамі з'яўляюцца: кансерванты, фарбавальнікі і араматызатары.

Кансерванты — гэта рэчывы, якія прадлягаюць разнамажэнне мікробаў. Улічваючы, што многія касметычныя сродкі з'яўляюцца выдатным асяродкам для разнамажэння бактэрый, вытворцы вымушаны дадаваць у іх кансерванты, тым самым павялічваючы тэрмін захоўвання прадукту. Сродкі з меншым тэрмінам захоўвання могуць утрымліваць натуральныя кансерванты — накіштант сарбаванай кіслаты або цытравыя вадкі, аднак апошнія таксама нярэдка выклікаюць алергію, таму і на іх спадзявацца асабліва не варта.

Задача араматызатараў — надаць касметычнаму сродку прыемны водар. Часам яны неабходныя, каб схвацьці дзірны пах звычайна сыравіны, але нярэдка гэта проста хітрасць, злікнае зарывае пакупніка незалежна ад таго, як гэта адбываецца на яго скуру.

Фарбавальнікі (мінеральныя і хімічныя фарбы з хромавымі злучэннямі) — галоўны кампанент для дэкаратыўнай касметыкі. Чым больш яркі і стойкі колер мае прадукт, тым больш у ім агрэсіўны фарбавальнік.

Калі вы ведаеце, на што ў вас бывае алергія, то папярэдняе вывучайце этыкеткі і ўпакаванні, якія рэчывы змяшчае той ці іншы крем або пудра. І яшчэ. Як ужо гаварылася, алергія бывае не толь-

мошадзейныя прэпараты (напрыклад, антыбіётыкі або гармоні);

- перад выкарыстаннем новага прадукту правядзе адчувальнасць скуры да яго. Для гэтага касметыку для цела нанясце на локцёвы згіб або ўнутраную паверхню перадплечча, а касметыку для твару — за вушы, і калі на працягу двух сутак алергія не з'явілася, можна лічыць, што сродак бяспечны;
- прымяняючы прафесійныя ліній, улічвайце больш высокае ўтрыманне ў іх бяглічкіна актыўных кампанентаў, а значыць, і большую рызыку развіцця алергіі;
- стараіцеся адначасова карыстацца касметыкай толькі адной фірмы: рэакцыю скуры на сумесь разнародных складнікаў прадкаваць вельмі складана;
- стараіцеся не карыстацца касметыкай з моцным пахам, з доўгімі тэрмінамі захоўвання;
- абмяжуйце прымяненне прадуктаў, якія ўтрымліваюць спірт і іншыя абстужвальныя рэчывы, — яны высушваюць і раздражняюць скуру, палічваюць пранікненне алергенаў унутр;
- заўсёды змывайце макіяж перад сном, не разбуйце першапачатковы склад прадукту, напрыклад, не дабуйце вяду ў тую або адзоту ў лок для пачынаў;
- будзьце пільнымі нават пры выкарыстанні гіпалергеннай касметыкі: памятайце, не існуе касметычнага сродку, які гарантавана ніколі і ні ў кога не выкліка алергію.

Што ж рабіць, калі нягледзячы на ўсе перасоркі, алергія вас не мінула? Калі дакладна вядома на што ўзнікла рэакцыя, неабходна адразу зняць стрыжку гэтага сродку са скуры, прычыны яе вядомай колькасці вады, прыняць супраць-алергічны прэпарат. Аднак часцей за ўсё алергія дае пра сябе ведаць зусім нечакана, і чалавек не можа з дакладнасцю сказаць, што менавіта стала яе прычынай. Таму — спыніце прымяненне ўсіх касметычных прэпаратаў. Калі сімптомы хваробы знікнуць, пачынайце выкарыстоўваць касметыку — адзін сродак за другім. Гэта дапаможа вам вызначыць раздражняльнік. Калі самі не можаце выявіць алерген, або сімптомы не знікаюць нават пасля таго, як вы спынілі выкарыстанне касметыкі, звярніцеся да доктара. Для пастаноўкі дакладнага дыягназу ён прызначыць алергічныя пробы. Тэсаванне праводзіць не толькі з рэчывамі, якія ўваходзяць у стандартны набор, але і з той касметыкай, якая карыстаецца пацыент, і нават са сродкамі нанясення (пэндзаль, губка). Натуральна, у далейшым спрабавайце прымяняць касметычны прадукт, які выклікае алергію, ні ў якім разе не варта.

Падрыхтавала **Вольга ЦЫБУЛЬСКАЯ**.

Крымінал, здарэнні

ЗАГІНУЛІ БАЦКІ КІРЮЦЫ

Дарожна-транспартнае здарэнне, у якім загінулі два чалавекі і пацярпелі чацвёрэ, адбылося ў Ваўкавыскім раёне.

На дарозе паблізу вёскі Чырвоны Груд 25-гадова кіроўца «Аўды» з Ваўкавыска выехаў на сустрэчную паласу, па якой рухаўся на «Фольксваген» 43-гадовага ўжыхар гарадскога пасёлка Бераставіца: машыны не змаглі раз'ехацца і сутыкнуліся. Для бацькоў кіроўцы «Аўды» гэтае здарэнне скончылася трагічна: яго 53-гадовы бацька і 50-гадова маці загінулі ў ДТЗ. Што дачыцца абодвух кіроўцаў і пасажыраў «Фольксвагена» — жонкі кіроўцы і дачкі, вучаніцы 9-га класа, — то ўсе яны змешчаны ў бальніцы.

Ігар ГРЫШЫН.
ГРАМДЗЯНІ Польшчы СПРАБАВАЎ НЕЗАКОННА ВЫВЕЗЦІ З БЕЛАРУСІ ІМАХ \$30 ТЫС.

Грамадзянін Польшчы спрабаваў незаконна вывезці з Беларусі амаль \$30 тыс. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведаміў намеснік начальніка па ідэалагічнай рабоце Гродзенскай рэгіянальнай мытні **Віктар Савілін**.

Паводле яго слоў, грамадзянін Польшчы, вадзіўшы замежную транспартнай фірмы, спрабаваў правезці валюту праз мытны пост «Брузгі», не запойніўшы мытную дэкларацыю, аднак быў спынены супрацоўнікамі мытні. Грашовыя сродкі ў выніку аперацыі былі затрыманы. Па факце спробы незаконнага вывазу з мытнай тэрыторыі Рэспублікі Беларусь замежнай валюты складзены пратакол ва адміністрацыйных правапарушэннях.

Матэрыялы перададзены ў суд для прававой ацэнкі.

УВАГА!

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства паштовай сувязі «Белпошта» з 16 лютага па 16 сакавіка 2009 года запрашае Вас узяць удзел у **апытанні-конкурсе «Лепшая паштова марка Рэспублікі Беларусі 2008»**.

Для гэтага Вам неабходна наведваць любое аддзяленне паштовай сувязі краіны. У аддзяленні паштовай сувязі вы зможаце азнаёміцца з умовамі конкурсу, запойніць анкету, якая прапануецца, і накіраваць яе на адрас:

Выдавецкі цэнтр «Марка» РУП «Белпошта» пр-т Незалежнасці, 10 220050, Мінск 3 паметкаў — Конкурс Пераможцы конкурсу будуць узнагароджаны памятнымі прызамі — гадавымі і тэматчнымі камплектамі паштовых марак.

Даведкі па тэлефоне: 328 59 19

28 студзеня

1588 год — кароль Рэчы Паспалітай Жыгімонт ІІ Ваза завершаў 3-і Статут Вялікага Княства Літоўскага — звод законаў феадалаў права, унікальны помнік беларускага пісьменства і юрыдычнай думкі. Дзейнічаў на тэрыторыі Беларусі да 1840 года. Складаўся з 14 раздзелаў па розных напрамках дзяржаўнага права. Юрыдычна замацоўваў адносіны паміж ВКЛ і Польшчай пасля Люблінскай уніі, захоўваючы самастойнасць дзяржаўных установаў, арміі, заканадаўства, эканомікі і казны ВКЛ. Аб'яўляў ідэю верацярпнасці, уводзіў крымінальную адказнасць шляхты за збойства простага чалавекі і іншае. Выдадзены ў 1588 годзе ў віленскай друкарні Мамонінаў на беларускай мове.

1820 год — руская экспедыцыя на двух караблях («Схוך» пад камандаваннем Белінсгаўзена і «Мірны» М.П. Лазарова) адраўля Антарктыду.

«Існуюць два віды дурыяў: тыя, хто не сумняваецца ні ў чым, і тыя, хто ва ўсім сумняваецца» Шарль дэ Лін (1735-1814), бельгійскі дыпламат і пісьменнік.

ЛЕПШЫ ЧАС ДЛЯ СВАТАЎСТАВА

Перыяд з 20 студзеня па Масленіцу ў беларускіх называлі «Маседнымі вяселлямі». Але, перш чым справіць вяселле, неабходна будз саветаватся маладзёк. Першым крокам да стварэння новай сям'і, пачатковай кропкай у развіцці шматдзённага і шматэтапага вясельнага рытуалу, безумоўна, з'яўляецца сватанне.

Сватанне — гэта ўзвжаны і асэнсаваны крок, перш за ўсё з боку бацькоў жаніха. Яно заўсёды несла на сабе адценне нечаканасці, непрадказальнасці, магчыма нават непрыемнай адмовы з боку бацькоў нявесты або не самой. Таму да яго ставіліся з вялікай ступенню адказнасці, старанна выбіралі час сяброўскага візіту і тых людзей, якія будуць браць у ім удзел.

Па ўвільненні нашых продкаў, самым спрыяльным днём для сватання лічылі чацвер. Рэч у тым, што кожны дзень тыдня мае сваю «характарыстыку», у чымсьці станаючы, у чымсьці адмоўнаю. Нездарма казалі, што ў кожнага дня свая справа, свая турбота. Чацвер — гэта «мужчынскі» і «цотны» дзень тыдня, якому ў сучаснай сістэме адліку часу адпавядае цотны лік чатыры (два разы па два). Так чацвер стаў лідэра найбольш спрыяльным днём для шматлікіх доўгатэрміновых перспектывных пачынаў, напрыклад, для пачатку будаўніцтва новай хаты, для удалага сватання або заручынаў, правядзення зашчынак і іншых спраў на перспектыву.

Акрамя гэтага, абавязкова судасносілі дзень сватання са станам месца — перспектывнага справа павіна пачынацца тады, калі месяц расце, значыцца, у сваты неабходна ісці ў маладзёковую квалду.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

СЁННЯ

Мінес	Усход	Запад	Дзюжыня
8.03	16.43	8.40	
Віцебск	7.58	16.27	8.29
Магілёў	7.53	16.33	8.40
Гомель	7.44	16.35	8.51
Брэст	8.17	16.59	8.42
Гродна	8.11	17.06	8.55

Месяц Маладзёк. Месяц у сюзор'і Рыбаў.